اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

پنجشنبه
• ۲۰ آبان ۱۴۰۰
• ۵ ربیع‌الثانی ۱۴۴۳
• ۱۱ نوامبر ۲۰۲۱

• سال سی‌ویکم دوره جدید شماره ۱۹۲۸ • پیاپی ۳۲۴۶ • ۸ صفحه • قیمت: ۲۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

همه وزارتخانه‌ها در کنترل تورم مسئولیت دارند

رئیس‌جمهوری گفت: پرداخت حقوق به افراد از محل خزانه نباید محرمانه تلقی شود و برابر مقررات قانونی پرداخت‌ها در سامانه مربوطه ثبت شود. آیت‌الله سید ابراهیم رئیسی در جلسه هیات دولت درباره اجرای قانون نظام هماهنگ پرداخت، گفت: مبنای کار دولت سیزدهم اجرای عدالت است و یکی از جاهایی که مورد توجه خیل عظیمی از مردم برای اجرای عدالت است، نظام پرداخت حقوق‌بگیران و کارکنان دولت است.
۲

فعالان صنعت در واکنش به برنامه افزایش تیراژ خودرو تاکید کردند

افزایش تیراژ منوط به تزریق نقدینگی

وزیر صنعت، معدن و تجارت با بیان اینکه تا پایان سال، ۱۰۰ هزار خودرو بیش از برنامه پیش‌بینی‌شده تولید و قرعه‌کشی برای سال آینده حذف خواهد شد، تاکید کرد با تغییر رویه برای کاهش نرخ خودروها، روند کاهشی نرخ را تا پایان سال شاهد خواهیم بود. قرار است سال ۱۴۰۱، خودروسازان بیش از یک میلیون و ۶۰۰ هزار خودرو تولید کنند که این امر، منجر به حذف قرعه‌کشی و در نتیجه کاهش نرخ خودروهای تولید داخل خواهد شد. با وجود اینکه سیدرضا فاطمی‌امین وعده افزایش تیراژ تولید و کاهش قیمت‌ها را داده، برخی دیگر از مدیران و دست‌اندرکاران دولتی، سخنانی خلاف آن عنوان می‌کنند و در این میان، رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار از افزایش نرخ خودرو در کارخانه خبر می‌دهد.
۳

عکس: آیدا فریدی

ضرب‌الاجل قاضی‌القضات برای ساماندهی انبارهای اموال تملیکی

تعیین تکلیف اموال تملیکی سرعت گرفت
۲

چهره

عرضه خودرو از هفته آینده افزایش می‌یابد
۳

یادداشت‌های امروز

رابطه نرخ بهره بین بانکی و شاخص‌های بورس؛ واقعیت چیست؟
۲

هدفمندسازی یارانه انرژی در دستور کار مجلس
۴

نیاز جدی به مدیران کاربلد
۶

گفت‌و گو

هزاران کانتینر کالای متروکه داریم
۷

گزارش روز

جولان داروهای قاچاق و متروکه

آنطور که معاون سازمان اموال تملیکی می‌گوید، با وجود الزام قانون برای تحویل داروهای قاچاق، متروکه و ضبط شده به وزارت بهداشت، نه تنها هیچ گاه اقدامی در این زمینه نشده بلکه هر بار استعلام جهت تعیین تکلیف داروها بدون اینکه بررسی انجام شود با پاسخ «منهدم کنید» همراه است. درحالی که می توانند با آزمایش دارو و تایید صحت، جهت تامین نیاز مصرف کننده، محصول را در اختیار قرار دهند نه اینکه از بین ببرند!
۷

نوبت اول

«آگهی فراخوان»

شرکت سهامی ذوب آهن اصفهان

ردیف	نوع فراخوان	شماره	موضوع	مهلت ارائه پیشنهاد	زمان بازگشائی پاکات
۱	مناقصه	۱۴۰۰۰۳۹۵۱	خرید کاست طبق نقشه	۱۴۰۰/۰۹/۱۳	۱۴۰۰/۰۹/۱۴
۲	مناقصه	۱۴۰۰۰۲۸۶۷	خرید ۷ ردیف سیلندر فولادسازی	۱۴۰۰/۰۹/۰۲	۱۴۰۰/۰۹/۰۳
۳	مناقصه	۱۴۰۰۰۵۰۴۱	خرید دستکش کف چرمی پشت برزنتی	۱۴۰۰/۰۸/۲۷	۱۴۰۰/۰۸/۳۰
۴	تجدید مناقصه	۴۷۵۰۹	خرید ظروف یکبار مصرف، لوازم آشپزخانه و مواد شوینده مورد نیاز رستوران‌ها	۱۴۰۰/۰۸/۲۲	۱۴۰۰/۰۸/۲۳
۵	استعلام	۶۰۶۱۹	اجرای عملیات گندزدایی و ضدعفونی سطوح داخلی اتوبوس‌های ایاب و ذهاب پرسنل (شیفت، روزکار، اتوبوس واحدهای سرویس داخلی و گیت ورودی)	۱۴۰۰/۰۸/۲۶	۱۴۰۰/۰۸/۲۹
۶	مناقصه	۵۹۶۱۰	ساخت و تامین سازهٔ فلزی (بالکهای) ریخته‌گری بخش فولادسازی	۱۴۰۰/۰۹/۱۰	۱۴۰۰/۰۹/۱۰

ضمناً لیست استعلام های مربوط به خریدهای متوسط (بدون برگزاری مناقصه) در سایت شرکت به آدرس ذیل درج می‌گردد.

سایر موارد:

۱- **زمان دریافت اسناد:** از تاریخ نشر آگهی نوبت اول تا پایان ساعت اداری مهلت دریافت اسناد (مندرج در جدول)

۲-جهت دریافت اسناد و کسب اطلاعات بیشتر به آدرس www.esfahansteel.ir مراجعه فرمایید.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۰/۰۸/۲۰ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۰/۰۸/۲۲

روابط عمومی ذوب آهن اصفهان

PLANEX 2021

۲۵ الی ۲۶ آبان ۱۴۰۰

مرکز همایش های بین المللی جزیره کیش

کنفرانس بین المللی بررسی صنعت فولاد و مواد اولیه

سخنرانان و اعضای پنل

بهرام سبحانی — رییس انجمن تولیدکنندگان فولاد — ایران
سید ابوتراب فاضل — مدیرعامل شرکت بین‌المللی توسعه صنایع و معادن غدیر — ایران
مهدی کریاسیان — رییس انجمن، هیات عامل ایمیدرو — ایران
منصور یزدی زاده — مدیرعامل ذوب‌آهن اصفهان — ایران
علی نیوی — دستیار ویژه وزیر و رییس ستاد راهبردی شرکتها و موسسات غیر حاکمیتی تحت پوشش وزارت صمت — ایران
امیر صباغ — مدیر اقتصادی و توسعه سرمایه‌گذاری ایمیدرو — ایران
مجتبی خجسته — عضو هیئت مدیره شرکت ام سون متالز — انگلستان
مهرداد اکبریان — رییس انجمن سنگ آهن — ایران
الکسانا کلوفکو — تحلیل گر ارشد فولاد و مواد اولیه منطقه CIS و MENA — اوکراین
امین ابراهیمی — مدیرعامل شرکت فولاد خوزستان — ایران
ماندانا رمزیناتی — تحلیلگر ارشد بازار فولاد و مواد اولیه — ایران
محمد علی حاجی آبادی — مدیرعامل شرکت کهربا فستر — ایران
سعید بزرگی — مدیرعامل شرکت صبا فولاد خلیج فارس — ایران
بهمن تجلی زاده — معاون بازاریابی و فروش شرکت فولاد خوزستان — ایران
احسان دشتبانه — کارشناس ارشد بازار فولاد و مواد اولیه — ایران
دینو جیانو — شرکت Shanghai Wealth Supply Chain LTD — چین
مسعود عبدیزدان — سردبیر گروه خبری تحلیلی Planner — ایران
والتر شرودر — تاجر بین المللی فولاد و مواد اولیه — آلمان
امره اوگورسال — معاون تجارت خارجی مدیرعامل شرکت باشتوگ متالورژی — ترکیه

+۹۸۹۱۲۰۲۹۵۷۹۲
+۹۸۲۱۸۸۳۴۶۴۵۵-۷
info@planexevent.com
www.planexevent.com

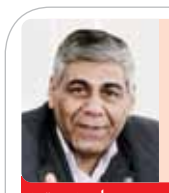
www.Gostaresh.news

آخرین اخبار و تازه ترین تحلیل ها را در پایگاه خبری «گسترش نیوز» دنبال کنید

یادداشت

رابطه نرخ بهره بین بانکی و شاخص‌های بورس؛ واقعیت چیست؟

احمد مجتهد
رئیس اسبق پژوهشکده پولی و بانکی

«برخی از کارشناسان، کاهش شاخص بورس را به اشتباه با افزایش نرخ بهره بین بانکی مرتبط می‌دانند؛ در حالی که این مسئله ریشه در شرایط اقتصادی-سیاسی کشور و انتظارات سهامداران دارد.»

اظهار نظر اخیر برخی مقام‌ها و کارشناسان غیربانکی در مورد تأثیر افزایش نرخ بهره بین بانکی بر کاهش شاخص بهای بورس و خروج منابع از بورس اوراق بهادار، جای تأمل و بررسی کارشناسی دارد. نرخ بهره بین بانکی در حقیقت براساس عرضه و تقاضا از طرف بانک‌ها برای تأمین نقدینگی کوتاه‌مدت تعیین می‌شود.

بانک مرکزی به‌طور اصولی نباید به‌صورت دستوری در مورد تعیین نرخ آن دخالت کند. در کشورهای دیگر، بانک مرکزی فقط در صورتی که همه یا بخش عمده بانک‌ها دچار کسری یا مازاد نقدینگی شدند، آن هم به صورت غیرمستقیم از طریق خرید یا فروش اوراق بدهی (عملیات بازار باز) و در شرایط خاص از طریق پرداخت وام یک شبه (over night) تعادل را برقرار می‌کند.

بانک‌ها به دلایل مختلف تحت تأثیر شرایط اقتصادی-سیاسی عرضه و تقاضای پول، تغییر نرخ سود تسهیلات یا سود سپرده‌ها ممکن است به‌صورت کوتاه‌مدت دچار کمبود نقدینگی یا مازاد آن شوند. با کمبود نقدینگی، وام‌گیرنده می‌شوند و از منابع مازاد نقدینگی سایر بانک‌های دیگر استفاده می‌کنند یا مازاد منابع خود را به سایر بانک‌ها می‌دهند. این نوع تبادلات بین بانکی معمولاً خیلی کوتاه‌مدت و در بیشتر مواقع به‌صورت یک شبه برای تسویه مطالبات بانک مرکزی است و اغلب روز بعد تسویه می‌شود.

بانک مرکزی به‌عنوان مرکزی برای تسویه و نقل و انتقال‌های پولی بین بانک‌ها و پرداخت مطالبات بانک‌ها از یکدیگر عمل کرده و در پایان هر روز، کسری یا مازاد بانک‌ها را اعلام می‌کند که در صورت کسری بانک‌ها با بانک مرکزی، بانک‌ها به بانک مرکزی بدهکار می‌شوند.

در مرحله نخست، از طریق وام بین بانکی کسری خود را تأمین و در صورت عدم امکان، به بانک مرکزی بدهکار (یا قرمز) می‌شوند که باید با نرخ جریمه بانک مرکزی، کسری خود را بپردازند که به‌مراتب بالاتر از نرخ بهره بین بانکی است. این نرخ به عنوان نرخ پایه تلقی می‌شود و نرخ تسهیلات بانک‌ها بالاتر از آن است.

به همین دلیل در ادبیات بانکی، از بانک مرکزی به عنوان آخرین پناهگاه یا (last Resort) نام برده می‌شود. در صورت افزایش نرخ بهره بانکی که نشانه کمبود نقدینگی است، برای ادامه فعالیت‌های خود، بانک‌ها سه راه‌حل در پیش دارند؛ استقراض از بانک مرکزی با نرخ‌های بالاتر یا افزایش نرخ سپرده‌ها برای جذب نقدینگی یا فروش دارایی‌های خود از جمله سهام شرکت‌های وابسته.

البته راه‌حل چهارمی هم وجود دارد که آن کاهش پرداخت تسهیلات است که منجر به کاهش سرمایه‌گذاری یا کاهش تولید در واحدهای صنعتی و خدماتی و رشد اقتصادی می‌شود، اما می‌تواند در کاهش نرخ تورم تأثیر بگذارد.

اتفاقی که در یک سال اخیر در رابطه با خروج سهامداران خرد بورس افتاده و کاهش شاخص را رقم زده، سبب شده برخی از مقام‌ها و کارشناسان، به اشتباه آن را به افزایش نرخ بهره بین بانکی نسبت دهند و با فشار به بانک مرکزی موجب کاهش نرخ بهره بین بانکی به صورت دستوری شوند. در حالی که این مسئله ریشه در شرایط اقتصادی-سیاسی کشور و نگرش سهامداران و انتظارات آنها در مورد تحولات اقتصادی-سیاسی در آینده دارد.

بخشی از سهامداران خرد در درجه اول به‌دلیل منافع کوتاه‌مدت وارد بورس می‌شوند و در نخستین فرصتی که فکر می‌کنند شرایط بورس مناسب نیست، از آن خارج می‌شوند.

افزایش تعداد افراد دارای کد بورسی در طول یک سال اخیر به بیش از ۶۰ میلیون نفر، نشان‌دهنده هجوم این افراد برای خرید سهام با توجه به بازده بالای چهار ماهه اول سال ۱۳۹۹ و بدون توجه به ریسک‌های بازار بود و این موضوع به هیچ وجه ارتباطی با نرخ بهره بین بانکی نداشت. برخی مقام‌های دولتی به اشتباه فکر می‌کردند کاهش نرخ بهره بین بانکی می‌تواند در خروج سهامداران از بورس اثر بگذارد.

افزایش تعداد افراد دارای کد بورسی در طول یک سال اخیر به بیش از ۶۰ میلیون نفر، نشان‌دهنده هجوم این افراد برای خرید سهام با توجه به بازده بالای چهار ماهه اول سال ۱۳۹۹ و بدون توجه به ریسک‌های بازار بود و این موضوع به هیچ وجه ارتباطی با نرخ بهره بین بانکی نداشت.

اقداماتی که توسط ۲ نهاد مهم اقتصادی دولت یعنی وزارت امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی صورت گرفت، عامل اصلی تحولات شاخص بورس اوراق بهادار بود. عامل اصلی، کسری شدید بودجه دولت بود که ناشی از پایین آمدن درآمدهای صادرات نفت از یک سو و پرداخت یارانه‌های سنگین به علت شرایط اقتصادی ناشی از شیوع کرونا از سوی دیگر بود.

همان‌گونه که در بودجه سال ۱۳۹۹ پیش‌بینی شده بود، بخش عمده این کسری باید از محل فروش اوراق بدهی دولتی (خزانه یا اوراق بلندمدت) یا فروش دارایی‌های دولت تأمین شود. بر این اساس هر هفته بانک مرکزی اقدام به حراج این اوراق می‌کند که انتظار می‌رفت خریداران این اوراق، به‌طور عمده بانک‌ها باشند. در عمل بعد از دو نوبت حراج، به علت اصرار وزارت امور اقتصادی و دارایی بر پایین نگه داشتن نرخ اوراق، بخشی از این اوراق به صورت دستوری به تعدادی از بانک‌های دولتی فروخته شد و خریداری برای بقیه آن در این نرخ‌ها وجود نداشت. در نتیجه در حراج‌های بعدی وزارت امور اقتصادی و دارایی انعطاف بیشتری به خرج داد و برای ترغیب بانک‌ها نرخ بهره اوراق را افزایش یافت.

علاوه بر این اقدامات، سازمان بورس با تغییراتی در مقررات و آیین‌نامه بورس تلاش کرد سرعت کاهش بهای شاخص بورس را کاهش دهد. مهم‌ترین این اقدامات شامل «تعیین حد افزایش سهام به حداکثر ۶ درصد و حداقل کاهش به ۲ درصد»، «اجبار شرکت‌های بورسی به حمایت از نرخ سهام از طریق بازارگردانی سهامشان»، «افزایش مجوز میزان خریدوفروش سهام به کارگزاری‌ها»، «دادن مجوز به بانک‌ها برای پرداخت تسهیلات بیشتر به کارگزاری‌ها»، «تغییر مدیر بورس برای هماهنگی بیشتر جهت جلوگیری از کاهش شاخص بهای بورس» بود.

کسری سنگین بودجه، تورم بالای ۴۰ درصدی همراه با رشد اقتصادی منفی یا اندک سال ۱۳۹۹ و عدم تحول در زمینه کاهش تحریم‌ها و نگرانی در مورد انتخابات ریاست جمهوری امریکا و ایران عواملی بودند که سرمایه‌گذاران را نسبت به شرایط اقتصادی و چشم‌انداز بورس اوراق بهادار با بدبینی همراه کرده است.

می‌توان نتیجه گرفت اقدامات بانک مرکزی و سازمان بورس اوراق بهادار نمی‌تواند به تنهایی خروج نقدینگی از بازار سهام را متوقف کند، بلکه باید به عامل اصلی را که انتظارات مردم از شرایط نامناسب اقتصادی-سیاسی است، توجه کرد. در نتیجه می‌توان گفت اصرار وزارت امور اقتصادی و دارایی برای پایین نگه‌داشتن نرخ دستوری بهره بین بانکی و کاهش نرخ سپرده‌ها، منجر به خروج منابع از بانک‌ها خواهد شد. از طرف دیگر پایین بودن نرخ اوراق قرضه باعث ایجاد عدم تعادل در اقتصاد و انتقال منابع به سایر بازارها و تداوم تورم خواهد شد.

همه وزارتخانه‌ها در کنترل تورم مسئولیت دارند

رئیس‌جمهوری گفت: پرداخت حقوق به افراد از محل خزانه نباید محرمانه تلقی شود و برابر مقررات قانونی پرداخت‌ها در سامانه مربوطه ثبت شود.

به گزارش ایسنا، آیت‌الله سید ابراهیم رئیسی در جلسه هیات دولت درباره اجرای قانون نظام هماهنگ پرداخت، گفت: مبنای کار دولت سیزدهم اجرای عدالت است و یکی از جاهایی که مورد توجه خیل عظیمی از مردم برای اجرای عدالت است، نظام پرداخت حقوق‌بگیران و کارکنان دولت است.

رئیسی با بیان اینکه پرداخت حقوق به افراد از محل خزانه نباید محرمانه تلقی شود و برابر مقررات قانونی پرداخت‌ها در سامانه مربوطه ثبت شود، افزود: ما مکلف به اجرای عدالت در نظام پرداخت حقوق هستیم و تحقق عدالت در این زمینه منوط به ارائه اطلاعات از سوی دستگاه‌های مختلف به سازمان امور اداری و استخدامی است.

وی تصریح کرد: تحقق عدالت در نظام پرداخت حقوق و دستمزد مشمول حقوق‌بگیران دولت نیست و تمام کارگزاران حکومت اسلامی که حقوق آنان از محل خزانه پرداخت می‌شود باید براساس چارچوبی مبتنی بر عدالت حقوق دریافت کنند که لحاظ تخصص و مهارت‌های افراد و سختی کار و امثال آن نیز از ضرورت‌های تحقق عدالت در نظام پرداخت حقوق است.

رئیس‌جمهوری در بخش دیگری از سخنانش با اشاره به اینکه همه وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های دولتی در زمینه کنترل تورم مسئولیت دارند، خاطر نشان کرد: پس از مدیریت شیوع کرونا که به شکل مطلوبی پیگیری شده است، مهم‌ترین وظیفه همه ما در دولت مهار تورم و کنترل قیمت‌هاست. بنده مهم‌ترین وظیفه دولت را نظارت بر نرخ کالاهی اساسی و مهار تورم می‌دانم و همه همکارانم در دولت باید همین احساس را داشته باشند.

رئیس‌جمهوری همچنین با تشکر از اقدامات وزارت جهاد کشاورزی برای خرید خرما و محصول سیب صنعتی از تولیدکنندگان این محصولات در کشور، گفت: همه دستگاه‌ها درباره آن بخش از اقداماتشان که امیدآفرین است، به شکل شایسته و مؤثر اطلاع‌رسانی کنند.

عقلانیت انقلابی و اخلاق مداری لازمه کار مجلس است

رئیس مجلس شورای اسلامی در پاسخ به انتقاد نماینده تهران از رفتار نمایندگان هنگام قرائت نامه رئیس‌جمهوری جهت معرفی وزیر پیشنهادی آموزش و پرورش در صحن مجلس شورای اسلامی تاکید کرد: بنده بارها تذکر داده‌ام که عقلانیت انقلابی و اخلاق مداری لازمه کار مجلس است.

به گزارش ایسنا، مالک شریعتی نیاسر در اخطاری با استناد به اصل ۴۹ قانون اساسی در جریان جلسه علنی امروز مجلس شورای اسلامی بیان کرد: براساس این اصل دولت موظف است ثروت ناشی از ربا، قمار و موارد این چنینی را از طریق رد مال به صاحب آن برگرداند و در صورت معلوم نبودن صاحب آن به بیت المال برسد، اما در طرح اصلاح کتاب پنجم قانون مجازات اسلامی به بازگرداندن مال به صاحب آن اشاره نشده بود که در بررسی جزییات باید به آن توجه شود.

وی در ادامه اظهار کرد: از سویی دیگر ایجاد محیط مساعد برای رشد فضائل اخلاقی از دیگر مواردی است که باید دنبال شود. از ریاست سازمان صدا وسیما که فردی فاضل و خلاق می‌باشد که انگیزه تحول را دارد انتظار می‌رود به برخی تبلیغات صدا وسیما و پخش مسابقات که در رد و بدل پول‌ها شائبه قمار وجود دارد رسیدگی کرده و این موضوع را برطرف کند.

نماینده مردم تهران در مجلس شورای اسلامی تصریح کرد: در جلسه علنی روز گذشته مجلس زمانی که نامه رئیس‌جمهوری در خصوص وزیر پیشنهادی آموزش و پرورش قرائت می‌شد عده‌ای از همکاران که ۱۰-۱۵ نفر بودند دو - دو سردادند فارغ از محتوای این نامه این کار زمانی که نامه رئیس‌جمهوری قرائت شد خارج از اخلاق بود. در مجلس هشتم زمانی که آقای احمدی نژاد به عنوان رئیس‌جمهوری وقت حاضر شدند و عده‌ای مانع صحبت‌های ایشان شدند مقام معظم رهبری تذکر شدیدی به مجلس دادند.

وی در ادامه تاکید کرد: مقام معظم رهبری در آن زمان تاکید کردند: این دو – دو یعنی چه؟ مجلس را جلوی مردم بی‌آبرو نکنید، همچنین به رئیس مجلس گفتم باید جلوی این اقلیت را می‌گرفتید. بساط دو – دو و هوچی گری باید جمع شود برای این مجلس حیف است. اجازه ندهید مجلس به محلی برای هوچیگری تبدیل شود. وی ادامه داد: متاسفانه در جلسه دیروز این اتفاق تکرار شد و انتظار می‌رفت که به این افراد تذکر داده می‌شد. قالیباف رئیس مجلس شورای اسلامی در پاسخ به تذکر وی بیان کرد: در رابطه با اخطاری که به اصل ۴۹ دادید در این طرح موردی که شما فرمودید رعایت شده و براساس قانون تهیه شده است. باز هم در جزییات امکان مطرح کردن پیشنهاد وجود دارد. در بحث تبلیغات صدا وسیما نیز هیات نظارت سه قوه در آنجا حضور داشته و بر مسائل این حوزه نظارت می‌کند. تا حالا چنین موضوعی طرح نشده و اگر باشد قطعا جلوی آن گرفته می‌شود.

قالیباف گفت: اما در بحث موضوع آخر نیز بنده بارها گفته ام که هم عقلانیت انقلابی و هم اخلاق مداری لازمه کار مجلس شورای اسلامی است. از نمایندگان نیز تقاضا دارم در زمان صحبت سایر نمایندگان و یا طرح موضوعات در دستور به این موضوع توجه داشته باشند.

ضرب‌الاجل قاضی‌القضات برای ساماندهی انبارهای اموال تملیکی

تعیین تکلیف اموال تملیکی سرعت گرفت

براساس ماده ۲۴ قانون امور گمرکی، مدت مجاز نگهداری کالا در انبارهای گمرکی از تاریخ تحویل کالا به این اماکن سه ماه است. در صورت تقاضای کتبی صاحبان کالا یا شرکت‌های حمل‌ونقل در مورد کالای عبوری و وجود علل موجه به تشخیص گمرک و با پرداخت هزینه انبارداری تا تاریخ موافقت گمرک این مدت حداکثر تا ۲ ماه دیگر قابل تمدید است. درصورتی که در مهلت مقرر صاحب کالا برای انجام تشریفات گمرکی و پرداخت وجوه متعلقه اقدام نکند کالا مشمول مقررات متروکه می‌شود.

همچنین طبق ماده ۵۳ قانون مبارزه با قاچاق کشفیات قاچاق که توسط دستگاه کاشف از جمله وزارت اطلاعات، سازمان گمرک و نیروی انتظامی انجام می‌شود، باید در کوتاه‌ترین زمان ممکن بعد از کشف با قید مشخصات تحویل سازمان اموال تملیکی شوند. سازمان جمع‌آوری و فروش اموال تملیکی به‌عنوان حلقه پایانی زنجیر تعیین تکلیف کالاهای متروکه و مشکوفه است. این سازمان با دریافت مجوزهای لازم اقدام به تعیین تکلیف کالاها می‌کند. این سازمان یکی از شرکت‌های دولتی تابعه وزارت امور اقتصاد و دارایی است که از شخصیت حقوقی و استقلال مالی برخوردار بوده و وظیفه قانونی تعیین تکلیف به موقع اموالی که به نحوی از انحاء به تملک یا تصرف دولت در می‌آید را بر عهده دارد.

جمع‌آوری و فروش کالاهای متروکه و قاچاق که پیش از انقلاب اسلامی از وظایف گمرک بود، پس از پیروزی انقلاب با تصویب یک لایحه قانونی در سال ۵۸ توسط شورای انقلاب و آئین‌نامه اجرایی آن به کمیته‌ای متشکل از نمایندگان بنیاد مستضعفان، جهادسازندگی، بنیاد مسکن و دادستانی کل کشور واگذار شد. با تصویب قانون جمع‌آوری و فروش کالای متروکه، قاچاق و ضبطی قطعیت یافته و کالای قاچاق بلاصاحب و صاحب متواری مصوب در سال ۱۳۶۱ و آئین‌نامه اجرایی آن مصوب سال ۱۳۶۲هیات وزیران، این امور به مرکز جمع‌آوری و فروش کالاهای مذکور مستقر در وزارت امور اقتصادی و دارایی منتقل شد. کالاهایی در سازمان تعیین تکلیف می‌شود در دو بخش اموال منقول و غیرمنقول تقسیم شده که اموال منقول شامل کالاهای قاچاق، متروکه، قضایی و ضبطی است. بر اساس اعلام سازمان جمع‌آوری و فروش اموال تملیکی، در چهار ماهه ابتدایی امسال ۱۵ هزار و ۴۷۳ پرونده تشکیل شد که افزون بر ۱۶ هزار و ۴۷۶ پرونده تعیین‌تکلیف شد که نسبت به مدت مشابه سال گذشته (تشکیل ۱۳ هزار و ۵۲۹ پرونده) رشد ۲۶ درصدی نشان می‌دهد.

برخی از این کالاها به صورت فروش داخلی و به شرط صادرات، اعاده، استرداد کالاهای قاچاق و انهدامی تعیین تکلیف می‌شوند. در چهار ماهه نخست امسال تعداد پرونده‌های انهدامی با روند افزایشی نسبت به مدت مشابه سال گذشته به سه‌هزار و ۵۲۶ پرونده رسید. درآمد این بخش از ۲۰۹ میلیارد تومان به ۷۰۰ میلیارد تومان افزایش یافت که حکایت از جهش معدوم‌سازی کالاهای فاقد مجوز مصرف در جهت صیانت و حفظ سلامت جامعه دارد.

بر اساس آمارها، در چهار ماهه ابتدایی سال ۵۲۲ میلیارد تومان اموال منقول فروخته شد که نسبت به مدت مشابه سال قبل ۷۹ درصد رشد کرد. در همین مدت یک هزار و ۲۸۰میلیارد تومان و در مدت مشابه سال قبل نیز یک هزار و ۴۰۰ میلیارد تومان کالا مسترد شده است. همچنین رشد ۱۷ درصدی تعیین تکلیف پرونده های قاچاق و تعیین تکلیف پرونده کالاهای متروکه نیز با رشد ۱۳۳ درصدی اعلام شده است.

در کنار این گزارش ها، برای جلوگیری هر چه بیشتر از آسیب دیدن و فساد کالاهای اساسی و اقلام غذایی، بر رسیدگی به وضعیت انبارهای این سازمان تاکید شده است.

فرصت سه ماهه رئیس‌جمهوری

تاکید بر وضعیت انبارهای این سازمان بارها مورد تاکید مسوولان قرار گرفته بود و امسال در ۱۶ مهرماه با بازدید رئیس‌جمهوری از انبارهای اموال تملیکی گمرک استان بوشهر، مهر تاییدی بر ساماندهی این اموال زده شد.

آیت‌الله دکتر سید ابراهیم رئیسی با تاکید بر ضرورت مشخص شدن وضعیت اموال موجود در انبارهای اموال تملیکی گمرک، برای تعیین‌تکلیف اجناس موجود در انبارهای گمرک استان بوشهر در مدت زمان سه ماهه تعیین کرد.

به گفته رئیس‌جمهوری، لازم است قوه قضاییه، وزارت امور اقتصادی و دارایی و دستگاه‌های ذی‌ربط، در این باره همکاری و برای روشن شدن تکلیف اجناس و کالاهای موجود در این انبارها در سه ماه آینده برنامه‌ریزی و اقدام کنند.

ضرب‌الاجل رئیس جمهور، پای سایر مسئولان را به انبارهای تملیکی در استان های مختلف باز کرد تا به ساماندهی این انبارها در راستای دستور مقام عالی کشور اهتمام بیشتری داشته باشند.

خروج هر چه سریع تر کالا از انبارها

دادستان کل کشور نیز ششم آبان‌ماه در بازدید از انبارهای تملیکی بندر امام خمینی(ره) خوزستان گفت: برخی کالاهای خوراکی در انبارهای این بندر به دلیل طولانی شدن ماندگاری آنها در انبارها غیرقابل مصرف شده‌اند و با توجه به اینکه این کالاها با سلامت مردم در ارتباط هست باید هرچه زودتر از انبارها خارج و معدوم شوند.

محمدجعفر منتظری تاکید کرد: موارد زیادی در جریان این بازدید مشاهده کرده‌ام که در نشستی با رییس قوه قضاییه در اهواز آنها را مطرح و برای برون‌رفت از مشکلات راهکارهایی ارائه خواهیم داد.

در پی طرح انتقادات نسبت به چگونگی نگهداری کالاهای توقیفی در انبارهای سازمان اموال تملیکی در سال‌های اخیر، دستگاه قضا در دوره تحول و تعالی رسیدگی به این موضوع را در دستور کار خود قرار داد و دادستان کل کشور و رییس سازمان بازرسی در جریان سفر اخیر حجت‌الاسلام والمسلمین محسنی اژه‌ای به خوزستان ضمن بازدید از انبارهای گمرک و سازمان اموال تملیکی استان گزارشی از دپوی نامناسب کالاها در این انبارها ارائه کرد.

تاکید بر تهیه فهرست کالاهای فاسد شدنی

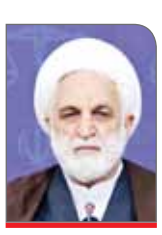
رئیس سازمان بازرسی کل کشور ششم آبان‌ماه در بازدید از انبار اموال تملیکی استان خوزستان در شهرستان کارون، اظهار داشت: تعیین‌تکلیف نشدن پرونده‌های کالاهای قاچاقی که در انبار اموال تملیکی ذخیره می‌شوند موجب از بین رفتن کالاها در بلندمدت شده است.

حسن درویشیان تاکید کرد: باید فهرست همه پرونده‌ها تهیه شود تا کالاهایی که در معرض فساد هستند یا مواد غذایی در کمترین زمان تعیین‌تکلیف شوند.

به گفته این مقام قضایی، تعزیرات حکومتی و دادگستری باید در رسیدگی به پرونده‌های کالاهای قاچاق در کمترین زمان رسیدگی کنند تا برای فروش و نگهداری آن ها تصمیم‌گیری شود.

وی همچنین، یکی از مشکلات انبارهای اموال تملیکی را اجاره‌ای بودن آنها عنوان کرد و از چینش و نگهداری نامرتب و نامنظم کالاها در این انبارها که باعث از بین رفتن و خسارت به کالاها می‌شد، انتقاد کرد.

تکلیف برای ساماندهی انبارهای اموال تملیکی

برپایه این گزارش، بازدید از انبارهای اموال تملیکی به اینجا ختم نشد و در نهایت رییس قوه قضاییه ۱۴ آبان‌ماه در بازدیدی سه ساعته از انبار مرکزی جمع آوری و فروش اموال تملیکی در تهران، از مسوولان سازمان اموال تملیکی خواست ۲ هفته دیگر، با بررسی چگونگی ساماندهی فعالیت این سازمان و تعیین‌تکلیف کالاهای موجود در انبارهایش، پیشنهادات خود را برای تامین بودجه، رفع نقایص قانونی و اصلاحات ساختارها و روش‌ها ارائه دهند.

غلامحسین محسنی اژه‌ای با بیان این که «همه ما در قبال حفظ و نگهداری اموال مردم مسوولیت داریم»، خاطرنشان‌کرد: وضعیت انبارهای اموال تملیکی برای مردم غیرقابل تحمل است و باید فوراً به این وضعیت سر و سامان داده شود و قوه قضائیه هم برای کمک به حل این مشکل آمادگی دارد.

فعالان صنعت در واکنش به برنامه افزایش تیراژ خودرو تاکید کردند

افزایش تیراژ منوط به تزریق نقدینگی

فاطمه امیراحمدی
editor@smtnews.ir

عکس: صمت

وزیر صنعت، معدن و تجارت با بیان اینکه تا پایان سال، ۱۰۰ هزار خودرو بیش از برنامه پیش‌بینی‌شده تولید و قرعه‌کشی برای سال آینده حذف خواهد شد، تاکید کرد که با تغییر رویه برای کاهش نرخ خودروها، روند کاهشی نرخ را تا پایان سال شاهد خواهیم بود. قرار است سال ۱۴۰۱، خودروسازان بیش از یک میلیون و ۶۰۰ هزار خودرو تولید کنند که این امر، منجر به حذف قرعه‌کشی و در نتیجه کاهش نرخ خودروهای تولید داخل خواهد شد.

قطعات الکترونیکی از سوی تعدادی معدودی شرکت تولید می‌شود و اختلال در تولید آنها، صنعت خودرو جهان را تحت‌تاثیر قرار می‌دهد. به‌عنوان مثال، کمبود چیپ‌ست‌ها و نیمه‌هادی‌ها، خط تولید خودروسازانی مانند تویوتا را به مدت دو هفته متوقف کرد

با وجود اینکه سیدرضا فاطمی‌امین وعده افزایش تیراژ تولید و کاهش قیمت‌ها را داده اما برخی دیگر از مدیران و دست‌اندرکاران دولتی، سخنانی خلاف آن عنوان می‌کنند و در این میان، رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار از افزایش نرخ خودرو در کارخانه خبر می‌دهد.

سرانجام نرخ خودرو چه می‌شود؟

مجید عشقی در یکی از بخش‌های خبری صداوسیما با بیان اینکه، روش فعلی قیمت‌گذاری و فروش خودرو تقریبا موردقبول هیچ‌کس نیست، اظهارکرد: نه خودروساز، نه مصرف‌کننده و نه دولت از وضعیت فعلی منفعتی نمی‌برند. سهامداران خودروسازان هم از وضعیت فعلی ناراضی هستند و ضرر زیادی می‌کنند؛ بنابراین تصمیم گرفته شد قیمت‌های خودرو نه‌تنها رشد عجیب‌وغریب نداشته باشند، بلکه شاهد رشد منطقی نرخ خودرو در کارخانه باشیم.

دبیر شورای‌عالی بورس گفت: نرخ خودرو در کارخانه قرار است به حدی برسد که خودروسازان زیانده نشوند. این در حالی است که عضو هیات‌رئیسه مجلس شورای اسلامی معتقد است با وجود اینکه زیانده بودن خودروسازان ناشی از وجود هزینه‌های سربار است اما خودروسازان حاضر به حذف این هزینه‌ها نیستند. همچنین سیدجواد حسینی‌کیا، نایب‌رئیس کمیسیون صنایع و معادن مجلس، ساماندهی بازار خودرو را یکی از موضوع‌های بررسی‌شده در نشست مشترک کمیسیون صنایع و معادن با وزیر صنعت، معدن و تجارت دانست و یادآور شد: افزایش تیراژ تولید خودرو یکی از راهکارهای این وزارتخانه برای تنظیم بازار است و به‌دلیل اهمیت این موضوع مقرر شد طی هفته‌های آینده در جلسه‌ای مفصل این موضوع و راهکارهای آن بررسی شود.

سنگ بزرگ پیش‌نیازها

افزایش تیراژ تولید و کاهش نرخ خودرو تا پایان سال از یک سو و زیان انباشته حدود ۸۰ هزار میلیارد تومانی خودروسازان و پرداخت نشدن مطالبات زنجیره تامین و ده‌ها مشکل دیگر از سوی دیگر، ادامه روند صنعت خودرو در تحقق اهداف تعیین‌شده برای آن از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت را با اماواگرهای بسیاری همراه کرده است. پیش‌نیازهای افزایش تولید برای حذف قرعه‌کشی در صنعت خودرو چیست؟ آیا سنگ بزرگ علامت نزدن است؟

بانک‌ها و حمایت مالی

جواد مرزبان‌راد، مدرس حوزه مهندسی خودرو در دانشگاه علم و صنعت درباره پیش‌نیازهای افزایش تولید و در نتیجه حذف قرعه‌کشی و کاهش نرخ خودروها به صمت گفت: چند موضوع را برای تحقق این هدف باید در کنار هم دید. نخست ضرورت دارد با تغییر ساختار، زمینه افزایش تیراژ را به وجود آورد تا به‌این‌ترتیب هم توان خودروسازان و هم زنجیره تامین آنها افزایش پیدا کند.

وی افزود: در این راستا باید بانک‌ها نیز به کمک تولید آمده و به لحاظ مالی از طرح افزایش تیراژ حمایت کنند؛ بنابراین باید کمبود نقدینگی حل شود.

افزایش تیراژ برای کدام مدل‌ها

این کارشناس حوزه خودرو در ادامه با بیان اینکه چند مسئله دیگر را هم نباید از نظر دور داشت، گفت: قرار است تیراژ کدام مدل‌های خودرویی افزایش پیدا کند؟ به‌طورقطع به‌یک‌باره نمی‌توان تیراژ تولید تمام مدل‌ها را در کشور افزایش داد.

مرزبان‌راد اضافه کرد: مسئله بعدی این است اگر مدل‌هایی که افزایش تیراژ داشته‌اند۷ نسبت به خودروهایی که شمارگان آنها افزایش نیافته، بازار تقاضای کمی داشته باشند، چه اتفاقی رخ می‌دهد؟ به‌طور قطع هدف تعیین‌شده در کاهش قیمت، حذف قرعه‌کشی و تنظیم بازار موفق نخواهیم بود.

از حجم تقاضا کاسته شود

مدرس حوزه مهندسی خودرو در دانشگاه علم و صنعت با بیان اینکه حذف کامل قرعه‌کشی کار آسانی نیست، گفت: تنها می‌توان تیراژ تولید برخی مدل‌های خودرویی افزایش داد. از سوی دیگر هم می‌توان تمهیداتی اندیشید که تعداد شرکت‌کنندگان در قرعه‌کشی کاهش پیدا کند. به‌عنوان مثال، کسانی که در ۵ سال گذشته از یکی از خودروسازان بزرگ، خودرو خریداری کرده‌اند، حق ثبت‌نام برای خودرو دیگر را ندارند. یا مدت زمان عدم‌امکان فروش را افزایش داد.

مرزبان‌راد گفت: با این تمهیدات می‌توان امید داشت از حجم تقاضا کاسته شده و خودرو به‌جای گردش در بازار دلالی به‌دست مصرف‌کننده واقعی برسد؛ بنابراین با نظارت می‌توان مانع بسیاری از سوءاستفاده‌های این‌چنینی شد. حتی در نظر گرفتن جرایم سنگین هم کارساز است. مدرس حوزه مهندسی خودرو در دانشگاه علم و صنعت گفت: اگر افزایش تولید و عرضه خودرو با حذف دلالان ممکن شود، زمینه صادرات هم مهیا شده و به کمک سفرای خارجی می‌توان بخشی از کمبود نقدینگی موجود را جبران کرد.

حل یک مسئله پیچیده

مرزبان‌راد در بخشی دیگر از سخنان خود با اشاره به لزوم اصلاح قوانین، عنوان کرد: برای ساماندهی به وضعیت تولید و توزیع باید یک برخی از قوانین نیز تغییر کند. به‌عنوان نمونه، مالیات از خودروهای لوکس می‌توان یک راهکار مناسب از کاهش خریدوفروش‌های دلالی باشد. هنگامی‌که صاحبان خودرو مالیات سنگین بپردازند، دیگر حاضر به‌فروش در کوتاه‌مدت نیستند.

این کارشناس حوزه خودرو با بیان اینکه به‌طورقطع با دستور راه به‌جایی نخواهیم برد، گفت: با این روش فقط مشکلات جدید به مسائل قبل اضافه می‌شود. حل یک مسئله پیچیده با پاسخ ساده ممکن نیست.

جواد مرزبان‌راد: یکی از پرسش‌ها درباره تیراژ تولید خودرو این است که کدام مدل‌های خودرویی افزایش تیراژ خواهند داشت؟

رضا رضایی: کاهش نرخ مواد اولیه در کنار کنترل بازار تقاضا، از پیش‌نیازهای حذف قرعه‌کشی با افزایش تیراژ تولید است

فاصله قیمتی کارخانه و بازار

در ادامه رضا رضایی، عضو هیات‌مدیره انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان خودرو کشور درباره پیش‌نیازهای افزایش تیراژ و حذف قرعه‌کشی به صمت گفت: تحقق این امر سخت است، زیرا درحال‌حاضر فاصله قیمتی خودرو در کارخانه و حاشیه بازار ۱۰ یا ۲۰ درصد نیست. در نتیجه این امر حاکی از کمبود بسیار خودرو در بازار است.

وی افزود: برای تحقق این هدف کار دیگری که می‌توان انجام داد کنترل تقاضا و کاستن از حجم متقاضیان است.

او یادآور شد: مجموعه‌ای از عملکردها می‌تواند تحولات لازم را در صنعت خودرو به وجود آورد تا خودروسازی در وضعیت عادی قرار گیرد.

ضرورت کاهش نرخ مواد اولیه

رضایی با بیان اینکه در شرایط فعلی کاهش نرخ خودرو ممکن نیست، عنوان کرد: مطالبات معوق زنجیره تامین، عدد بزرگی است و از سوی دیگر، هزینه تمام‌شده خودرو نسبت به آنچه به‌عنوان نرخ نهایی محصول تعیین می‌شود، بیشتر است که افزایش تیراژ را در هاله‌ای از ابهام قرار می‌دهد.

او ادامه داد: کاهش نرخ مواد اولیه در کنار کنترل بازار تقاضا یکی دیگر از پیش‌نیازهای حذف قرعه‌کشی با افزایش تیراژ تولید است. به‌عنوان مثال، اعلام شود نرخ مواد اولیه تولید داخل ۳۰ درصد کاهش می‌یابد.

این فعال صنعت خودرو با بیان اینکه انبار پتروشیمی‌ها پر است اما توزیع قطره‌چکانی انجام می‌شود، اظهارکرد: این امر خود به افزایش نرخ مواد اولیه به‌عنوان ورودی کارخانجات قطعه‌سازی و خودروسازی می‌انجامد.

تزریق نقدینگی

رضایی در ادامه پیش‌نیازها، افزایش تیراژ و در نتیجه حذف قرعه‌کشی، افزود: مطالبات معوق زنجیره تامین نیز رقم بالایی است و این نقدینگی باید با راهکارهایی به واحدهای صنعتی قطعه‌سازی تزریق شود. کاهش بهره‌های بانکی نیز می‌تواند کمک‌کننده به افزایش تولید در قطعه‌سازی باشد.

عضو هیات‌مدیره انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان خودرو کشور گفت: بعضی از اقلام شیمیایی مانند اقلام پلیمری در مدت دو هفته بین ۳۰ تا ۸۰ درصد گران شدند.

مشکلات تولید خودرو در جهان

این فعال صنعت خودرو با اشاره به وضعیت تولید قطعات در سطح بین‌المللی با توجه به شیوع ویروس کرونا، یادآور شد: با اپیدمی کرونا تولید محصولات خودرویی را تحت‌تاثیر قرار داد و شوک‌های پس از کرونا باعث کاهش تولید شد و تیراژ را کم کرد.

رضایی تصریح کرد: قطعات الکترونیکی در جهان از سوی تعدادی محدود شرکت تولید می‌شود که اختلال در تولید آنها، صنعت خودرو جهان را تحت‌تاثیر قرار می‌دهد. به‌عنوان مثال، کمبود چیپ‌ست‌ها و نیمه‌هادی‌ها، خط تولید خودروسازانی مانند تویوتا را به مدت دو هفته متوقف کرده بود.

او ادامه داد: در صنعت خودرو ترکیه هم وضعیت به‌گونه‌ای است که قطعه‌سازان در طول هفته دو روز فعالیت دارند و دو روز تعطیل هستند. کمبود چیپ‌ست‌ها تولید ECU را با مشکل مواجه کرده است.

رضایی گفت: درحال‌حاضر با توجه به شرایط اقتصادی کشور و مشکلاتی که در سطح بین‌الملل برای تولید قطعات موردنیاز وجود دارد، قطعه‌سازان داخلی با دشواری بسیاری فعالیت دارند. در ادامه باید دید وزیر صنعت، معدن و تجارت برای افزایش تیراژ تولید چه برنامه‌هایی دارد، زیرا تحقق آن نیاز به اجرایی شدن کارهایی دارد که به‌طور کوتاه بیان شد.

کاهش نرخ خودرو در بازار آزاد

خریداران محصولات داخلی از کیفیت خودروها رضایت نداشته و عنوان می‌کنند با توجه به کیفیت خودروها نرخ آنها بسیار بالاست؛ ازاین‌رو نمایندگان خانه ملت تاکید بر افزایش کیفیت خودروهای ساخت داخل یا کاهش قیمت‌ها دارند. کارشناسان بازار خودرو معتقدند در حال‌حاضر با وضعیت فعلی نرخ خودرو در داخل می‌توان با همان پول بهترین خودرو خارجی را از بازار جهانی خریداری کرد.

برخی قطعه‌سازان عنوان می‌کنند که منظور وزیر صنعت، معدن و تجارت از کاهش نرخ خودرو، نرخ آن در بازار است که فاصله زیادی با نرخ کارخانه دارد. اما به نظر می‌رسد این موضوع با حذف قرعه‌کشی منافات دارد، زیرا زمانی می‌توان شیوه ثبت‌نام با صف‌های طولانی برای خرید خودرو را مدیریت کرد و خارج از قرعه‌کشی خودروها توزیع شوند که تیراژ و عرضه بیش از تقاضا باشد؛ مگر اینکه تیراژ خودرو افزایش پیدا کند و روش قرعه‌کشی بدون کاهش نرخ کارخانه حذف شده و به‌این‌ترتیب فقط نرخ خودرو در بازار روند کاهشی داشته باشد.

سخن پایانی

بنا بر این گزارش، کارشناسان و فعالان صنعت خودرو عنوان می‌کنند برای حذف قرعه‌کشی که در نتیجه افزایش تیراژ و پاسخگویی به بازار تقاضاست، مجموعه‌ای از عوامل نیاز است.

بخشی از این پیش‌نیازها مربوط به افزایش توانمندی تولید و بخش زیادی مربوط به تامین نقدینگی موردنیاز است.

درحال‌حاضر یکی از اساسی‌ترین عواملی که شرکت‌های خودروساز و زنجیره تامین را با چالش اساسی در تولید روبه‌رو کرده، کمبود منابع مالی بوده که امکان افزایش تولید را نمی‌دهد، علاوه‌بر اینکه نرخ تمام‌شده خودروها را هم افزایش داده است.

تحقق افزایش شمارگان تولید در صنعت خودرو منوط به تزریق نقدینگی به این صنعت است که با توجه به شرایط اقتصادی کشور و کسری بودجه‌ای که دولت با آن دست به‌گریبان است، تحقق آن بعید به نظر می‌رسد.

از سوی دیگر، چالش‌های صنعت خودرو جهانی در حوزه تولید قطعات الکترونیکی مانند نیمه‌هادی‌ها و چیپ‌ست‌ها که از قطعات موردنیاز بردهای الکترونیکی و ECUهاست از دیگر موانع افزایش تیراژ برخی قطعات و در نتیجه خودرو به‌شمار می‌رود.

حال با این شرایط سخت باید دید چگونه وعده‌های وزیر صنعت، معدن و تجارت مبنی بر کاهش نرخ خودرو تا پایان سال و حذف قرعه‌کشی در سال آینده محقق می‌شود.

چهره

عرضه خودرو از هفته آینده افزایش می‌یابد

سید رضا فاطمی امین - وزیر صنعت، معدن و تجارت: همان‌طور که از ابتدای آغاز به کار در وزارت صنعت، معدن و تجارت وعده کرده بودم ۱۰ پروژه در صنعت خودرو تعریف شده که اجرای آنها از دو ماه پیش آغاز شده و با زمان‌بندی مناسب در حال پیشرفت است. در عین حال منکر بدهی‌های صنعت خودرو به قطعه‌سازان و زیان‌انباشته بالای آنها نیستیم. بنابراین در چند بخش در حال انجام کار هستیم که از جمله آنها مدیریت جریان نقدینگی خودروسازان، کاهش هزینه‌های سربار آنها و همچنین اصلاح ساختار مالی شرکت‌هاست.

با این وجود نوید می‌دهیم که برنامه‌های طراحی شده برای اصلاح صنعت خودرو به خوبی در حال انجام است و همه تعهدات ما در این صنعت اجرایی خواهد شد.یکی از ۱۰ پروژه یاد شده، اصلاح ساختار صنعت خودرو است، به این معنی که روابط بین خودروساز و قطعه ساز روابط نادرستی است که آشفتگی زیادی در آن وجود دارد و باید اصلاح شود.

امروز به‌جای ارتباط مستقیم خودروساز و قطعه‌ساز و اینکه به‌طور مثال هر خودروساز با ۷۰۰ تا ۸۰۰ قطعه ساز کار کند که با خود مشکلاتی همچون پیچیده شدن مدیریت، سخت شدن کنترل کیفیت قطعات و قیمت‌ها و غیره را به دنبال دارد، به دنبال مجموعه‌سازی هستیم.

در این صورت هر خودروساز با ۷۰ تا ۱۰۰ مجموعه‌ساز کار خواهد کرد و مجموعه‌سازان نیز با قطعه‌سازان در ارتباط خواهند بود؛ شیوه‌ای که توسط خودروسازان خارجی هم اجرایی شده و موفقیت‌آمیز بوده است. ایجاد یک یا دو واحد موتورساز در کشور که موتور در اختیار همه خودروسازان قرار بدهد، از دیگر برنامه‌هایی اصلاحی این صنعت خواهد بود.

برنامه تولید ۳ میلیون خودرو دست‌یافتنی است

برنامه‌ریزی برای تولید سالانه ۳ میلیون دستگاه خودرو تا سال ۱۴۰۴، نیز منطبق بر توانایی‌های خودروسازان است. در این زمینه ظرفیت‌ها و برنامه‌های همه ۱۰ خودروساز بزرگ کشور اخذ شده است.

اکنون ۹۰ درصد تولید توسط دو خودروساز بزرگ کشور یعنی ایران‌خودرو و سایپا انجام می‌شود و این سهم تا سال ۱۴۰۴ به ۷۰ درصد کاهش خواهد یافت، به عبارتی سهم سایر خودروسازان از ۱۰ به ۳۰ درصد افزایش خواهد یافت.

افزایش عرضه در راه است

در ۲ ماه گذشته جلسات متعددی بین وزارت صنعت با خودروسازان در خصوص تامین قطعات، مشکلات خودروهای ناقص و غیره برگزار شده و در هفته‌های آینده خودرهای باقی‌مانده در کف پارکینگ خودروسازان تکمیل شده و به بازار عرضه خواهد شد. از هفته آینده ایران‌خودرو روزانه ۵۰۰ دستگاه و سایپا روزانه ۲۰۰ دستگاه بیش از ظرفیت کنونی خود تولید خواهند کرد و به این ترتیب عرضه خودروسازان افزایش خواهد یافت.

نظرگاه

هدفمندسازی یارانه انرژی در دستور کار مجلس

علیرضا شهبازی- عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس

پرداخت یارانه غیرهدفمند منجر به اتلاف منابع شده است. بنابراین هدفمند کردن یارانه‌ها به ویژه در حوزه انرژی در دستور کار دولت و مجلس است و کارگروه‌هایی برای بررسی پیامدهای حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی تشکیل شده است.

مجلس شورای اسلامی در دولت قبل پیگیر حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی بود اما با هجمه‌هایی که علیه نمایندگان انجام دادند، مانع تحقق این موضوع شدند.

نظر مجلس شورای اسلامی این بود که اختصاص این ارز ارزان قیمت، کمکی به کاهش قیمت کالاهای اساسی نکرده و تنها عده‌ای را که به این ارز دسترسی دارند، ثروتمند کرده است.

در گذشته، راه برای سوءاستفاده از ارز ۴۲۰۰ باز بود، دستگیری و محاکمه سواستفاده کنندگان سودی به حال مردم نداشت و باید اختصاص منابع موجود به اقشار محروم با برنامه‌ریزی و نظارت دقیق‌تری انجام شود تا محرومان جامعه هم بتوانند از امکانات قشر بهره‌مند شوند.

امروز کسانی که از بیشترین یارانه در حوزه انرژی استفاده می کنند، از بقیه مردم ثروتمندتر هستند در حالی که هدف از دادن یارانه، کمک به اقشار محروم بوده است.

یارانه‌ها باید به شکل صحیح، برنامه‌ریزی و کارشناسی شده هدفمند شوند و باید مراقبت کرد که قطع آنها به اقشار آسیب پذیر صدمه نزند. بنابراین اصلاح ساختار بودجه و واقعی کردن آن ضرورت امروز کشور است. اصلاح ساختار بودجه در حقیقت تحقق سند چشم انداز و دیگر اسناد بالادستی نظام و در عین حال عمل به سیاست‌های ابلاغی مقام معظم رهبری در حوزه اقتصاد مقاومتی است و این اقدام می‌تواند مانع از تحمیل مالیات تورمی و گرانی روزافزون به مردم شود.

اگر مردم را در مورد مسائل کشور محرم بدانیم و مسائل را با آنها در میان بگذاریم، آنها نهایت همکاری را با دولت و نظام خواهند داشت زیرا این مردم در هشت سال جنگ تحمیلی در کنار نظام بودند و بعد از آن هم شرایط تحریم و فشار خارجی را تحمل و از نظام حمایت کردند. اکنون با همدلی موجود بین قوای مختلف، شرایط برای اصلاح ساختار بودجه فراهم است. با توجه به شرایط سخت اقتصادی و معیشتی ناشی ازتحریم‌ها، باید وضعیت یارانه‌ها سامان داده شود. همین کارهای کوچک مثل حذف یارانه‌های حوزه انرژی یا نان یا ارز چهار هزار و ۲۰۰ تومانی می‌تواند به اصلاح ساختار بودجه و کم کردن کسری آن منجر شود. تجربه نشان داده اختصاص یارانه خیلی در ارزان شدن کالاها تاثیر ندارد و حذف آن نیز اگر با برنامه ریزی صورت گیرد موجب تورم افسار گسیخته نخواهد شد. دادن یارانه ها آن هم به صورت غیرهدفمند فقط به اتلاف منابع کشور منجر شده و تنها به فساد و رانت دامن خواهد زد. در سال های گذشته، همواره انواع یارانه ها به مردم داده شد ولی در عین حال، شاهد تورم‌های بالای ۳۰ درصد در کشور هم بودیم. بنابراین زمان ورود و جدیت دستگاه های نظارتی از جمله سازمان تعزیرات حکومتی برای نظارت بر طرح های مربوط به هدفمند کردن یارانه‌ها و دیگر طرح ها رسیده است.

رسانه‌ها و مطبوعات نقش مهمی در اطلاع رسانی به مردم و فرهنگ سازی برای تحقق هدفمندی هستند و می توانند مانع سوءاستفاده سیاسی از این اقدامات شوند.

واکنش‌های متفاوت نسبت به شایعات حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی ادامه دارد

حذف رانت یا نگرانی از آثار تورمی

گروه صنعت
editor@smtnews.ir

از فروردین ۱۳۹۷ که دلار ترجیحی ۴۲۰۰ تومانی پا به عرصه اقتصاد ایران گذاشت، بیش از سه سال می‌گذرد؛ ارزی که تشکل‌های رسمی بخش خصوصی آن را «ام الفساد» اقتصاد ایران توصیف کرده‌اند. مروری بر تجربه بیش از ۳ سال برقراری این ارز در جریان تجارت خارجی و بازار داخلی کشور نشان می‌دهد این ارز، بدلیل اختلاف قیمت و رانت خیز بودن، مشکلات متعددی را نه تنها برای فعالان اقتصادی درگیر در جریان تجارت خارجی و تولید داخلی بلکه حتی برای مردمی که هدف حمایتی این ارز بودند، ایجاد کرده است. اینک تمام متولیان و سیاست گذاران به این جمع بندی رسیده‌اند که تداوم مسیر امکانپذیر نیست و لازم است دولت یارانه‌ای را که به نرخ ارز اختصاص می‌داد و این یارانه موجب می‌شد دلار به قیمت ۴۲۰۰ برای واردات برخی کالاهای اساسی اختصاص یابد، بصورت مستقیم به خود مردم پرداخت کند. درباره نحوه پرداخت این یارانه بصورت مستقیم به مردم هنوز الگویی نهایی نشده است.

دلار ۴۲۰۰ تومانی چگونه متولد شد؟

یکی از چالشی‌ترین تصمیمات اقتصادی اخذ شده در سال‌های گذشته، تعیین نرخ ارز ۴۲۰۰ تومانی توسط دولت دوازدهم بوده است. با گذشت سه سال از اجرای این سیاست، تجربه نشان می‌دهد که این طرح نتیجه تصمیمی شتابزده و کارشناسی نشده است که آسیب‌های گوناگونی به اقتصاد کشور وارد کرده است.فروردین ماه ۹۷ بود که همزمان با ایجاد انتظارات تورمی به دلیل خروج آمریکا از برجام، رشد قیمت کالاهای اساسی و جهش نرخ ارز، دولت تدبیر و امید برای اثبات تسلط خود بر شرایط اقتصادی کشور، نرخ ارز را تک نرخی اعلام کرده و هرگونه معامله در قیمت‌های بالاتر از آن قاچاق شناخته شد. این «تک نرخ» براساس یک تصمیم کاملاً شخصی و سلیقه‌ای «۴۲۰۰ تومان» تعیین شد؛ ماحصل جلسه‌ای پرحاشیه و تاریخی که در آن، صدای مدیران بانک مرکزی که حرف حساب و کارشناسی می‌زدند، شنیده نشد. درمورد چگونگی تولد نرخ ارز ۴۲۰۰ تومانی، به جز صحبت‌های ولی الله سیف رئیس کل بانک مرکزی در دولت دوازدهم، اطلاعات زیادی دست گیر مردم و رسانه‌ها نشد. به اذعان رئیس کل وقت بانک مرکزی، در آن زمان برای انتخاب یک نرخ ارز واحد در کشور، جلسه‌ای با حضور رئیس جمهور، معاونان و مشاوران اقتصادی او برگزار شد اما حاضرین در جلسه، نه با تکیه بر نظرات کارشناسی بانک مرکزی بلکه با چانه زنی سیاسی مبتنی بر سلیقه شخصی، این نرخ را تعیین کردند.

پیشنهاد بانک مرکزی چه بود؟

در آن زمان مدل پیشنهادی بانک مرکزی برای مدیریت بازار ارز، مبتنی بر نرخ ارزی بود که نخست عرضه و تقاضا در بازار ارز را به تعادل برساند و دوم اینکه بانک مرکزی بتواند به صورت شناور این نرخ را مدیریت کند. اما اظهارات بعدی بسیاری از دست اندرکاران امر نشان داد درباره عدد ۴۲۰۰ بررسی‌های لازم صورت نگرفته و صرفاً بر اساس پیشنهادی از سوی حسن روحانی (به استناد پیشنهادی که یکی از نزدیکان به رئیس جمهور داده بود) این نرخ تعیین شد. دلار ۴۲۰۰ تومانی که قرار بود «تک نرخ» ارز در اقتصاد ایران باشد و خیلی زود «خام» بودنش عیان شد، به «دلار جهانگیری» معروف شد چرا که این نرخ را اولین بار اسحاق جهانگیری، معاون اول روحانی به‌عنوان سیاست ارزی جدید دولت وقت، رسانه‌ای کرد. وی در تاریخ ۲۰ فروردین ماه ۹۷، در نشستی که با هدف اعلام عمومی این تصمیم برگزار شده بود، ضمن اعلام سیاست جدید دولت برای کنترل نرخ ارز، این اقدام را نشانه‌ای از توانایی دولت برای اداره با ثبات و قابل پیش بینی کشور دانست و نرخ دلار را برای تمام فعالان اقتصادی ۴,۲۰۰ تومان تعیین کرد. البته تعدیل تدریجی نرخ ۴۲۰۰ تومانی در مصوبه قید شده بود و بانک مرکزی به استناد همین بند از مصوبه، در روزهای بعدی دست به تعدیل (افزایش) نسبتی دلار ۴۲۰۰ تومانی زد اما با مخالفت دولت مواجه شد و روند این تعدیل به شدت کند پیش رفت و در نهایت متوقف و نرخ به ۴,۲۰۰ تومان بازگشت. در توضیح غیرکارشناسی و سلیقه‌ای بودن نرخ «۴۲۰۰ تومان» ذکر چند نکته ضروری است؛ اول اینکه در صدر بخشنامه مربوط به مصوبه ارز ۴۲۰۰ تومانی برای اولین بار نام هیچ دستگاهی بعنوان پیشنهاد دهنده ذکر نشده بود. این در حالی است در ابلاغیه تمام مصوبات دولت و هیأت وزیران، در صدر بخشنامه، ذکر می‌شود که این مصوبه به پیشنهاد کدام دستگاه از نظر هیأت وزیران گذشته است اما مصوبه مهمی که سیاست ارزی دولت را اعلام می کرد، هیچ پیشنهاد کننده مشخصی نداشت. نکته دوم اینکه در شرایطی که کشور با محدودیت منابع ارزی مواجه بود و مسئولان می‌دانستند باید در شرایط پیش رو، مصارف ارزی کشور با حساسیت بیشتری مدیریت شود، طبق این مصوبه اعلام شد که دلار ۴۲۰۰ تومانی برای «تمام» اقلام وارداتی می‌تواند مورد استفاده قرار بگیرد. چنین تصمیمی موجب ایجاد تقاضای کنترل نشده برای ارز ترجیحی شد و خود به تنور افزایش قیمت ارز دمید و موجب از بین رفتن تعادل بین عرضه و تقاضای ارز شد.

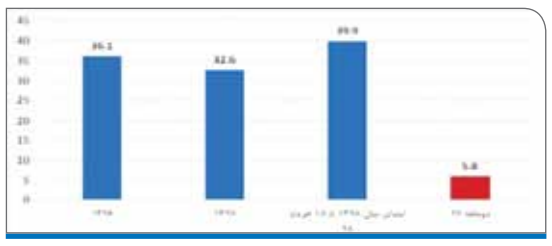
> اینک تمام متولیان و سیاست گذاران به این جمع بندی رسیده‌اند که تداوم مسیر امکانپذیر نیست اما درباره نحوه پرداخت این یارانه بصورت مستقیم به مردم هنوز الگویی نهایی نشده است

رکوردی تاریخی در ثبت سفارش واردات

دلار ۴۲۰۰ تومانی (ارز ترجیحی) از لحظه تولد در فروردین ۱۳۹۷ تاکنون، هر روز فاصله بیشتری با قیمت دلار نیمایی و بازار آزاد گرفت و همین اختلاف قیمت، دلار دولتی را بیش از قبل برای رانت خواران جذاب کرد. بر اساس گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس، در سال ۱۳۹۷ دولت ۱۴ میلیارد دلار، در حدود همین مقدار در سال ۱۳۹۸ و ۹.۵ میلیارد دلار (طبق اعلام بانک مرکزی) در سال ۱۳۹۹ ارز ترجیحی برای واردات کالاهای اساسی اختصاص داده است که بخش مهمی از آن به سفره مردم که جامعه هدف اصلی این یارانه سنگین هستند، نرسیده است. تخمین میزان ارز اختصاص یافته به کالاهای مختلف وارداتی، درهم تنیدگی عمیقی با فساد اقتصادی پیدا کرده است. چرا که تفاوت فاحش این نرخ با نرخ آزاد دلار، جذابیت خاصی برای سوداگران ایجاد کرده و باعث رشد قارچ گونه تعداد شرکت‌های واردکننده شده است. نمونه بارز این گفته نیز در آمار بانک مرکزی نمایانگر است که مطابق آن، در بازه زمانی فروردین ۱۳۹۷ تا ۱۱ اردیبهشت ۱۳۹۸ حدود ۱۰ هزار شرکت ارز دولتی دریافت کرده‌اند. در حالی که در آمار بعدی بانک مرکزی از دریافت‌کنندگان ارز دولتی، از فروردین تا ۱۲ خرداد ماه سال ۹۸ یعنی در مدتی حدود دو ماه، بیش از ۸۰۰ شرکت به فهرست دریافت‌کنندگان ارز دولتی اضافه شده است. محمدرضا مودودی سرپرست وقت سازمان توسعه و تجارت در تابستان ۱۳۹۸ در مصاحبه‌ای اعلام کرد: «در سال ۹۷ تقریباً ۷۶.۵ میلیارد دلار سفارش کالا توسط فعالان اقتصادی ثبت شد که این رقم طی ۴۰ سال گذشته بی‌سابقه بود. در مقابل چنین ثبت سفارشی ۴۱ میلیارد دلار واردات رسمی بیشتر شکل نگرفت. یعنی تنها حدود ۵۰ درصد از ثبت سفارش‌ها منجر به واردات کالا شد... اختصاص ارز دولتی به بخش تجارت خارجی باعث شد که توازن میان ثبت سفارش کالاها و واردات کالاها برهم بخورد.»

موج تاسیس شرکت‌های صوری

موج تاسیس شرکتهای صوری برای دریافت ارز ترجیحی محدود به سال ۹۷ و ۹۸ نبود و این رانت جویی در سال ۹۹ و حتی امسال نیز برقرار بوده است. سردار حسین رحیمی، رئیس پلیس تهران بزرگ اوایل شهریورماه امسال از بازداشت ۲۰۰ نفر از اعضای ۷۰ شرکت صوری خبر داد که در طول یک‌سال گذشته اقدام به دریافت ۹۰۰ میلیون دلار ارز ۴۲۰۰ تومانی کرده بودند. وی گفته بود: پلیس امنیت اقتصادی تهران بزرگ در طول یکسال گذشته موفق به شناسایی ۷۰ شرکت صوری و انهدام این شرکت‌ها شده است. اعضای این شرکتها با مدارک غیر

همچون مدارک افراد کارتن‌خواب، کارگر یا نیازمندان اقدام به تأسیس شرکت‌ها و دریافت ارز ۴۲۰۰ تومانی می‌کردند. به گفته این مقام انتظامی، اعضای این شرکت‌ها در طول یکسال گذشته ۹۰۰ میلیون دلار ارز دولتی دریافت کرده و برای وارد کردن کالاهای اساسی مانند کاغذ و چوب از این ارزها استفاده می‌کردند اما در واقع کالایی وارد نمی‌کردند.

رشد عجیب واردات برخی کالاها

مصداق بارز دیگر فساد ارز ترجیحی، میزان رشد واردات برخی از کالاها تا زمانی که مشمول دریافت ارز ترجیحی می‌شدند در کنار کاهش واردات آنها پس از خروج از شمول دریافت ارز ترجیحی، است. برای نمونه کره از جمله این کالاها است که از ابتدای سال ۱۳۹۸ تا ۱۸ خردادماه ۹۹ که ارز ترجیحی اختصاص یافته به این کالا حذف شده است، رشد شدید در واردات را تجربه کرده است. برای نمونه، میزان واردات کره را از سال ۹۶ تا دو ماهه ۹۷ در نمودار زیر مشاهده می‌کنید. همانطور که مشخص است، واردات این محصول در سه ماهه ابتدایی سال ۱۳۹۸ که ارز ۴۲۰۰ تومانی دریافت می‌کرد، حدود ۴۰ هزار تن بود درحالی که طی ۹ ماه پایانی سال ۱۳۹۸ که ارز ترجیحی آن حذف شد، تنها ۱۰ هزار تن واردات کره انجام شد. واردات چای نیز از این قاعده مستثنی نبود. واردات چای در دو ماه اردیبهشت و خرداد ۱۳۹۸ رشد بسیار زیادی داشت که این موضوع ناشی از تصمیم برای حذف ارز ترجیحی چای در انتهای فروردین ماه ۱۳۹۸ و اجرایی شدن آن در ۱۸ خردادماه ۱۳۹۸ بود. در جدول زیر میزان واردات چای در چهار ماهه نخست سال ۹۸ مشاهده می‌شود.

طبق جدول فوق، رانت ناشی از دریافت ارز ترجیحی موجب شده بود تا واردات چای در این دو ماه به شدت افزایش یابد.

بیش اظهاری واردات در مقابل کمبود کالا در بازار

اما رانت ارز دولتی به همین جا ختم نمی‌شود؛ بررسی‌ها نشان می‌دهد اتفاقی که به کرات در این سه سال رخ داده، بیش‌اظهاری وارد کنندگان در گمرکات است. به این معنا که مقدار واردات از میزان ارز دریافتی کمتر است. البته حالت دیگری هم که رصد شده این است که دریافت کنندگان ارز ۴۲۰۰ تومانی برای واردات محصولات اساسی که تولید داخلی هم دارند، با خرید محصول داخلی، آن را محصول وارداتی معرفی کرده، ارز دولتی دریافت و آن را در بازار آزاد به فروش رسانده‌اند.به طبع در مواردی که بیش اظهاری کالایی رخ می‌دهد، میزان واردات و عرضه آن کالا به بازار کفاف نیاز داخلی را نمی‌دهد و با بروز کمبود، قیمت افزایش می‌یابد. اتفاقی که درباره بسیاری از اقلام وارداتی با ارز ۴۲۰۰ تومانی مثل گوشت قرمز اتفاق افتاد.

با هجوم تاریخی «تازه واردکننده‌ها» به ثبت سفارش واردات و شکل گیری انواع فساد و رانت جویی در جریان تجارت خارجی کشور که به سرعت قیمت‌ها و سفره مردم را تحت تأثیر قرار داد، دولت خیلی سریع ناچار شد از تصمیم غلط خود برای اختصاص دلار ۴۲۰۰ تومانی به «تمام» اقلام وارداتی چشم پوشی کند. لذا اقلام وارداتی مشمول دلار ۴۲۰۰ تومانی در همان سال ۹۷ به ۲۵ قلم کالای اساسی محدود شد و این ۲۵ قلم در ادامه سال ۹۷ و طی سال ۹۸ و ۹۹ نهایتاً به ۷ گروه کالایی کاهش یافت بطوری که در حال حاضر فقط نهاده‌های دامی (کنجاله، سویا و ذرت)، روغن خام (برای تصفیه و تولید روغن خوراکی)، دانه‌های روغنی (برای روغن کشی و تولید روغن خوراکی)، دارو و گندم مشمول ارز ۴۲۰۰ تومانی هستند. البته آرد خبازی برای مصارف مردم از تبصره ۱۴ بودجه نیز ذیل یارانه آرد دارای یارانه جداگانه ای می‌باشد.

اما همانطور که گفته شد، این طبقه بندی نتوانست پایدار بماند و به مرور زمان به دلیل کمبود منابع ارزی و رشد بی سابقه تقاضای ارز، رفته رفته اقلام بسیاری از آن حذف شدند. تا جایی که از ۲۵ قلم کالایی که در فهرست کالاهای اساسی قرار گرفته بودند، اکنون به نظر می‌رسد تنها کنجاله سویا، روغن خام، روغن مایع و نیمه جامد، ذرت، جو، دانه‌های روغنی و دارو و تجهیزات پزشکی مشمول دریافت ارز ترجیحی هستند. البته این عقب نشینی دولت از ابتدا برای کارشناسان قابل پیش بینی بود. چرا که به عقیده آن‌ها از همان ابتدای کار دولت توان مقابله با هدررفت منابع و تقاضای زیاد ناشی از این طرح را نداشته است.

ماه	وزن (هزار تن)			ارزش دلاری (میلیون دلار)		
	۱۳۹۷	۱۳۹۸	درصد تغییر	۱۳۹۷	۱۳۹۸	درصد تغییر
فروردین	۲,۶۱۰	۳,۵۰۲	۳۰.۱۷	۱۴.۱۵	۱۶.۴۴	۱۶.۳۷
اردیبهشت	۵,۰۳۶	۱۰,۵۶۱	۱۱۰.۱۹	۳۳.۱۹	۵۱.۲۵	۱۰۱.۵۷
خرداد	۴,۲۱۷	۹,۵۶۱	۱۲۵.۳۶	۲۰.۱۱	۴۷.۶۶	۱۳۶.۹۵
تیر	۲,۱۶۹	۵,۷۳۳	۱۶۴.۳۵	۲۲.۲۰	۳۰.۵۸	۳۹.۱۲
جمع	۱۶,۵۱۲	۲۹,۶۱۶	۷۹.۴۶	۷۷.۷	۱۴۹.۷	۸۸.۹۵

افزایش قیمت کالاها باوجود دریافت ارز ترجیحی

زمانی که اعطای نرخ ارز ۴۲۰۰ به فعالان اقتصادی از سوی دولت به عنوان نسخه نجات بخش اقتصاد کشور معرفی شد، مردم به تسلط دولت بر بازارها امیدوار شده و خیال خام کاهش قیمت اقلام مصرفی را در ذهن می‌پروراندند. قرار بر این بود که برای کمک به مردمی که به دلیل رشد قیمت ارز و تورم افسارگسیخته معیشت شأن به خطر افتاده است، کالاهای ضروری با نرخ ارز دولتی وارد کشور شده و مردم بتوانند با قیمت ارزان‌تری کالاهای مورد نظر خود را خریداری کنند. اما اکنون که بیش از سه سال از این تصمیم سرنوشت ساز دولت می‌گذرد، این اقدام یکی از فاجعه بار ترین سیاست‌های دولت دوازدهم شناخته می‌شود.

اما نکته جالب این است که این اقدام حتی در ماه‌های نخستین آغازین خود نیز نتوانست به رسالت خود عمل کند. برای مثال مطابق جدول زیر، برخی از کالاها که در گذشته سهم مهمی از سبد مصرفی خانوار داشتند، در همان ماه‌های ابتدایی برقراری دلار ۴۲۰۰ تومانی، حدود ۵۰ درصد رشد قیمت را تجربه کرده‌اند. افزایش ۵۴ درصدی قیمت گوشت دام و یا افزایش ۴۷ درصدی قیمت گوشت مرغ، بیانگر بی

فایده بودن یکی از مهمترین و هزینه زا ترین سیاست‌های دولت دوازدهم است.

همانطور که مشاهده می‌شود، با شدت گرفتن روند رو به رشد شاخص قیمت‌ها و نرخ ارز و تعدیل انتظارات، هرچند طی بازه زمانی اسفندماه ۱۳۹۶ تا آذرماه ۱۳۹۷ نرخ ارز رسمی تقریباً ثابت بوده، اما کالاهای اساسی که با این نرخ وارد می‌شدند، به طور متوسط حتی بیشتر از شاخص کل قیمت‌ها، رشد قیمت را تجربه کرده‌اند. اقلام مذکور در سبد شاخص قیمت مصرف کننده طی این بازه زمانی ۴۲ درصد و شاخص کل قیمت ۳۹ درصد رشد داشته است. لذا بر خلاف ادعای متولیان این سیاست، این اقدام نه تنها کمکی به کنترل قیمت‌ها نکرده بلکه موجب رشد قیمت اقلام مشمول آن شده است.

سخن پایانی

استمرار یا حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی با واکنش‌های متفاوتی از سوی کارشناسان و فعالان اقتصادی همراه بوده است؛ یک عضو اتاق بازرگانی معتقد است چون کالاهای محدودی مشمول این ارز هستند، حذف آن تاثیر زیادی بر بهای اقلام بازار ندارد.

زمزمه حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی و تاثیر منفی آن بر اقتصاد، چندی است که بالا گرفته است و کارشناسان می‌گویند این نوع ارز نتوانسته اهداف سیاستگذار برای ارزان نگاه داشتن کالاهای مورد نیاز را محقق کند. هم‌اکنون این ارز برای واردات دارو، تجهیزات پزشکی، آرد، گندم و نهاده‌های دامی پرداخت می‌شود.

این روزها که بحث حذف ارز ۴۲۰۰ تومان جدی‌تر شده، سوال درمورد استمرار یا حذف این ارز ترجیحی با پاسخ‌های متفاوتی از سوی کارشناسان و فعالان اقتصادی همراه بوده است. منتقدان ارز ترجیحی بر ناکارآمدی و فسادزا بودن آن تاکید می‌کنند و حذف آن را به صلاح کشور می‌دانند. موافقان استمرار این سیاست هم اغلب نگران آثار تورمی حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی هستند و معتقدند باید تدابیر لازم در این زمینه پیش‌بینی شود.

گلایه فعالان معدنی از رفع نشدن مشکلات

اسناد معدنی برای بانک‌ها بی‌ارزش است

ملیکا انصاری: امروزه نه‌تنها قوانین جاری در بخش معدن بلکه نحوه اجرای آنها توسط نهادها و سازمان‌های دولتی (و حتی غیردولتی) مهم‌ترین زنجیر پای معدنکار محسوب می‌شود. گلایه فعالان معدنی در این باره و همچنین قرار گرفتن در آستانه روز صنعت، معدن و تجارت بهانه‌ای شد تا صمت به مشکلات موجود در راه صدور پروانه‌ها و مجوزهای معدنی و همچنین دست‌اندازهای مسیر فعالان معدنی بپردازد و با کارشناسان و فعالان این بخش گفت‌وگو کند.

عکس: آیدا فریدی

خلأ اجرای قانون

یکی از مهم‌ترین مسائلی که درباره گسترش فعالیت‌های معدنی مطرح می‌شود، بحث تامین اعتبار از محل تسهیلات بانکی است که بنا بر نظر فعالان و صاحبان معادن خلأ بزرگی در این زمینه وجود دارد؛ موضوعی که بارها در چند سال گذشته از سوی بسیاری از فعالان معدنی عنوان شده و تا امروز راهکاری عملیاتی برای رفع آن تدوین و اجرا نشده‌است.

چندی پیش اخباری مبنی بر امضای تفاهمنامه‌هایی بین سازمان ایمیدرو و چند بانک با هدف افزایش تخصیص تسهیلات مالی به صاحبان معادن منتشر شد، این در حالی است که برخی فعالان حوزه معدن معتقدند حتی امضای این تفاهمنامه‌ها هم گره‌ای از این مشکل باز نخواهد کرد.

امین صفری، مدیرعامل مجتمع معدنی سرب و روی و باریت مهدی‌آباد در گفت‌وگو با صمت انعقاد تفاهمنامه‌های بانکی را در توسعه بخش معدن و تسهیل تخصیص تسهیلات به فعالان معدنی بی‌اثر دانست و گفت: متاسفانه تفاهمنامه‌های بانکی طی سال‌های اخیر رابطه بین معادن و بانک‌ها را تسهیل نکرده و می‌توان گفت اقدامی جدی در راستای عمل به این تفاهمنامه‌ها تا امروز صورت نگرفته است؛ از همین رو نمی‌توان تاثیر امضای تفاهمنامه‌های بانکی در توسعه معادن را جدی دانست و آن را گامی مهم در راستای حمایت از این بخش تلقی کرد. به گفته این فعال معدنی نمی‌توان با گسترش امضای تفاهمنامه‌ها امید چندانی به بهبود شرایط تسهیلات‌دهی به صاحبان معادن داشت. این فعال معدنی در ادامه از اجرایی نشدن قوانین بانکی در ارتباط با فعالیت‌های معدنی گلایه کرد و گفت: براساس متن قانون معادن، پروانه فعالیت معدنی، یک سند ارزشمند بوده و می‌تواند به‌عنوان ضمانت در اختیار بانک‌ها برای ارائه تسهیلات به فعالان معدنی قرار گیرد، اما بانک‌ها این اسناد را قبول نداشته و این مدارک به‌عنوان وثیقه از معدن‌دار برای اخذ تسهیلات پذیرفته نمی‌شود. مدیرعامل مجتمع معدنی سرب و روی و باریت مهدی‌آباد افزود: براساس آنچه بیان شد تا امروز صندوق بیمه مواد معدنی به‌عنوان یک واسطه و ضامن میان معدن‌دار و بانک‌ها قرار می‌گیرد. این کم‌اعتبار بودن پروانه‌های بهره‌برداری و ناهمواری در مسیر معدنکاری باعث شده روند دریافت تسهیلات برای معدنکاران به سهولت طی نشود؛ بنابراین نه‌تنها تفاهمنامه‌های بانکی اعلام شده بلکه می‌توان با صراحت گفت قوانین تدوین شده نیز در بخش معدن کشور تا امروز آن‌طور که باید اجرا نشده است.

توافق‌ها فراموش می‌شوند

صفری در ادامه به شیوه کارکرد تفاهمنامه‌های معدنی و همچنین روند موجود تخصیص تسهیلات بانکی به صاحبان معادن اشاره کرد و گفت: پیش از این نیز سازمان ایمیدرو به همراه شرکت‌های زیرمجموعه خود مانند شرکت ملی مس ایران، توافق‌هایی با بانک‌ها انجام داده که از محل گردش مالی این شرکت‌ها و خود سازمان ایمیدرو، ضمانتی ایجاد شود که بخش خصوصی بتواند بر پایه آن، از بانک تسهیلات و وام‌های مورد نیاز خود را دریافت کند. این توافق‌ها در عمل تفاهمنامه‌های بانکی بخش معدن را به‌وجود می‌آورند و اغلب در اوایل برقراری این تفاهمنامه‌ها، شاهد اتفاقات مثبت کوچکی هستیم اما این روند پایدار نیست، چرا که در ادامه راه، توافق‌های اینچنینی فراموش می‌شود و فعالان معدنی برای دریافت تسهیلات به مشکلات سابق بازمی‌گردند.

مدیرعامل مجتمع معدنی سرب و روی و باریت مهدی‌آباد افزود: این تفاهمنامه‌ها نمی‌توانند کمک مهمی به فعالان بخش معدن کشور کرده و تسهیل‌گر روابط بین بانک‌ها و صاحبان معادن باشند. این فعال معدنی در ادامه سخنان خود افزود: روند فعلی دریافت تسهیلات و وام‌های بانکی برای فعالیت‌های معدنی به این صورت است که معدنکار باید در گام نخست پروانه بهره‌برداری خود را در رهن صندوق بیمه‌نامه‌های معدنی قرار دهد. در ادامه این صندوق بیمه‌نامه‌ای در قالب ضمانت برای معدنکار صادر می‌کند، این واسطه‌گری، بروکراسی پیچیده و زمان‌بری را به‌وجود می‌آورد که برای بخش خصوصی فعال در معادن، محدودیت‌آفرین و آسیب‌زاست.

نقص در زیرساخت‌های قانونی

مصطفی مالداری، فعال معدنی در گفت‌وگو با صمت وجود قوانین دست‌وپاگیر را بار سنگینی بر دوش صاحبان معادن و معدنکاران توصیف کرد و گفت: مسئله‌ای که همواره به‌عنوان یک مشکل اساسی مطرح است، نقایص در زیرساخت‌های قانونی است. زیرساخت‌های قانونی ما این امکان را فراهم نمی‌کند که فعالان معدنی داخلی به‌راحتی برای توسعه بخش معدن تلاش کنند و سرمایه‌گذار خارجی وارد این بخش مهم اقتصادی در کشور ما شود. به گفته این فعال معدنی از یک سو طبق قانون، معدن جزو انفال و سرمایه‌های عمومی است و معدنکار حق مالکیت معدن را ندارد و از سوی دیگر اصلاحیه منتشر شده توسط کمیته معدنی کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی باری بر دوش فعالان خصوصی بخش اکتشاف معدنی اضافه کرده است. طبق این مصوبه اگر یک معدنکار اکتشاف جدید انجام دهد، آن اکتشاف مال دولت است و دولت می‌تواند آن را به مزایده بگذارد؛ یعنی حتی اگر معدنکار هزینه کرده و کار اکتشافی انجام داد، باز مالک کار اکتشافی خود نیست.

وی در ادامه سخنان خود افزود: من پیش‌بینی می‌کنم اگر این مصوبه اجرایی شود، تا ۱۰ سال آینده اکتشافات معدنی ما دچار مشکلات جدی خواهد شد، چرا که اگر معدنکار بداند در صورت اکتشاف مالک آن نخواهد بود، سراغ اکتشافات معدنی نمی‌رود و در آینده اکتشافات معدنی جدیدی را در کشور شاهد نخواهیم بود. همچنین ممکن است برخی شرکت‌های خصوصی اکتشافات جدید خود را به دولت اعلام نکنند تا بتوانند از اکتشافات صورت گرفته بهره‌برداری لازم را انجام دهند.

لزوم حمایت از بخش خصوصی

مالداری در ادامه صحبت‌های خود به لزوم حمایت نهادهای دولتی از بخش خصوصی پرداخت و گفت: در سال‌های اخیر شعارهای خوبی در زمینه حمایت از تولید، اصل ۴۴ قانون اساسی و خصوصی‌سازی، بهبود فضای کسب‌وکار برای کارآفرینان و... داده شده، اما هنگامی که به قوانین رجوع می‌کنیم، مشاهده می‌شود قوانین مربوط به بخش معدن کشور در عمل دست‌وپای فعالان معدنی و سرمایه‌گذاران این بخش را بسته است. نه‌تنها در ایران بلکه در سایر کشورها نیز دولت نمی‌تواند به‌طور کامل وارد بحث اکتشاف شود و به‌جای آنکه به‌طور کامل به بحث اکتشاف ورود کند، از بخش‌های خصوصی معدنی حمایت‌های مالی برای انجام کار اکتشافی می‌کند. در ایران نیز باید چنین اقداماتی انجام شود و حمایت‌هایی صورت گیرد، چرا که اغلب معدنکاران بخش خصوصی امروزه با مشکلات متعددی از جمله سختگیری بانک‌ها در اعطای وام و خودداری نهادها از اعطای تسهیلات مواجهند که این برخوردها کار را برای فعالان بخش معدن کشور دشوارتر از قبل کرده است.

سخن پایانی

توجه به صاحبان معادن و تسهیل در روند فعالیت‌های معدنی از جمله وظایف مهمی است که بر دوش نهادهای دولتی متولی بخش معدن قرار دارد و امروزه به‌دلیل نقص در این موضوع، معدنکاران با مشکلات متعددی مواجهند. در هر صورت این داستان تکراری سال‌هاست که عنوان می‌شود و باوجود همه تفاهمنامه‌ها مشکل اصلی همچنان به قوت خود باقی است. انتظار می‌رود در آینده با تغییر رویکرد مسئولان مربوطه شاهد رفع موانع موجود در بخش معدن و صنایع معدنی کشور باشیم.

یادداشت

نیاز جدی به مدیران کاربلد

نادر سلیمانی / عضو هیات‌مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران

بخش صنعت، معدن و تجارت در موقعیت کنونی با چالش‌های متعددی روبه‌رو است؛ فردی که به‌عنوان وزیر این وزارتخانه انتخاب می‌شود تاثیر بسزایی در سیاست‌های حاکم بر این سازمان دارد؛ بنابراین انتظار می‌رود این انتخاب به‌درستی و با شناخت شرایط موجود باشد. به‌علاوه آنکه به اعتقاد فعالان صنعتی انتظار می‌رود وزیر صنعت، معدن و تجارت از میان فعالان و بدنه کارشناسی این وزارتخانه انتخاب شود تا به مسائل و مشکلات این بخش احاطه کامل داشته باشد و در همین حال بتواند در مسیر رفع کاستی‌های حاکم بر این زنجیره گام بردارد. در میان صنایع گوناگون، بخش معدن و به‌ویژه زنجیره تولید فولاد، اهمیت و اثرگذاری ویژه‌ای در اقتصاد کشور دارد. فعالان این زنجیره در سال‌های اخیر و به‌ویژه ۲ سال گذشته با چالش‌های متعددی روبه‌رو بوده‌اند. تصمیمات اتخاذشده از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت نیز نه‌تنها این مشکلات را برطرف نکرده، بلکه بر بار مشکلات فعالان صنعتی افزوده و التهابات این زنجیره و حتی بازار را نیز تشدید کرده است.

درنتیجه انتظار می‌رود فردی که به‌عنوان وزیر انتخاب می‌شود با مسائل فنی و تخصصی آشنایی کاملی داشته باشد.

در چنین شرایطی، انتخاب وزرا از بدنه کارشناسی همان وزارتخانه به رفع چالش‌های موجود کمک می‌کند. بدون تردید در چنین وضعیتی، شاهد کاهش چالش‌ها، کاهش تصمیمات و استراتژی‌های اشتباه و افزایش راندمان و بهره‌وری تولید در سطوح گوناگون خواهیم بود.

شناخت چالش‌های بخش صنعت و معدن نخستین گامی است که انتظار می‌رود وزیر انتخابی دولت سیزدهم برای وزارتخانه صنعت، معدن و تجارت در مسیر آن گام بردارد. تولید و بهره‌برداری در زنجیره فولاد در طول سال‌های اخیر با چالش‌های جدی روبه‌رو است.

این درحالی است که برای این زنجیره، تولید ۵۵ میلیون تن فولاد در افق ۱۴۰۴ هدف‌گذاری شده است؛ بدون تردید دستیابی به این هدف به منزله قرار گرفتن کشور در مسیر توسعه صنعتی است.

دست‌کم نیمی از ظرفیت تولیدشده را می‌توان صادر کرد و ازاین‌رو تحقق این هدف حتی زمینه توسعه تجارت خارجی را هم فراهم و بخش قابل‌توجهی از منابع ارزی کشور را تامین می‌کند. هرچند در این زنجیره با چالش‌هایی به‌ویژه در حوزه تنظیم بازار روبه‌رو هستیم؛ بنابراین تفکیک مشکلات به بخش تولید و تجارت ضروری است.

کما اینکه وزارت صنعت، معدن و تجارت نیز دو بال تجارت و تولید دارد. این مشکلات در سایه کارکارشناسی و بهره‌گیری از نظرات متخصصان امکان رفع و بهبود را دارند؛ یعنی می‌توان با تفکیک و بررسی دقیق، این کمبودها را برطرف کرد.

سیاست‌گذاران حوزه اقتصاد و صنعت هماهنگ باشند

تصمیم‌گیری جزیره‌ای بلای جان صنایع و معادن

عکس: صمت

این روزها و با پایان یافتن مهلت فعالیت دولت دوازدهم، موضوعاتی مانند انتخاب کابینه مطرح است. انتخاب وزرای اقتصادی همچون وزیر اقتصاد و امور دارایی و همچنین وزیر صنعت، معدن و تجارت از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است، چراکه شرایط تولید و تجارت سال‌های آینده را مشخص می‌کند. علاوه بر این در حوزه‌های یادشده با چالش‌های جدی و کلانی روبه‌رو هستیم که عملکرد فعالان اقتصادی و صنایع را تحت‌تاثیر قرار داده است.

در چنین شرایطی، از یک‌سو انتظار می‌رود افراد خبره و آشنا با امور در مسند فعالیت قرار گیرند و از سوی دیگر، هماهنگی میان نهادهای یادشده تقویت و چالش‌های ناشی از ناهماهنگی‌های موجود برطرف شود.

در حال حاضر و با توجه به تغییرات و نوسانات حاکم بر شرایط تولید و اقتصاد، روند فعالیت تولیدکننده با چالش‌های جدی روبه‌رو است. در چنین شرایطی می‌توان با اتخاذ راهکارهای اقتصادی اثرگذار، زمینه بهبود عملکرد واحدهای معدنی و صنایع وابسته به آن و در مجموع کل صنایع را فراهم کرد

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

در حال حاضر از یک‌سو انتظار می‌رود افراد خبره و آشنا به امور در مسند فعالیت قرار گیرند و از سوی دیگر، باید هماهنگی میان نهادهای یادشده تقویت و چالش‌های ناشی از ناهماهنگی‌های موجود برطرف شود

انتخاب راهکاری اصولی و زودبازده

مصطفی طاهری، نماینده مردم زنجان و طارم در مجلس شورای اسلامی و عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس در گفت‌وگو با صمت خاطرنشان کرد: بخش صنعت و اقتصاد کشور در موقعیت کنونی با چالش‌ها و کمبودهای جدی روبه‌رو است؛ در چنین شرایطی، تعیین اولویت برای رفع این کمبودها ضروری به‌نظر می‌رسد؛ یعنی باید با به‌کار گرفتن راهکارهای زودبازده در مسیر رفع چالش‌های کنونی گام برداشت.

وی افزود: تیم اقتصادی دولت باید تحت فرماندهی واحد و تقسیم وظایف بر اولویت‌ها متمرکز شوند. به‌عنوان مثال، تثبیت نرخ ارز در بازار داخلی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. کسری بودجه باید در اولویت سیاست‌گذاران باشد. موارد یادشده از زندگی روزمره مردم تاثیرگذار هستند تا عملکرد بخش معدن و صنعت؛ بنابراین تلاش برای رفع چالش‌های ساختاری یادشده از یک‌سو به رفع کاستی‌های موجود کمک می‌کند و از سوی دیگر، زمینه تقویت تولید در حوزه‌های گوناگون را فراهم خواهد کرد.

طاهری با اشاره به ضعف‌های ساختاری موجود در حوزه تجارت گفت: در موقعیت کنونی صادرات، واردات و نظارت بر تجارت با ضعف روبه‌رو است و می‌توان با راهکارهایی زمینه تقویت این بخش را فراهم کرد. امکان توسعه روابط تجاری با کشورهای منطقه وجود دارد که زمینه‌ساز افزایش قابل‌توجه درآمدهای ارزی کشور است. این ظرفیت در طول سال‌های اخیر و با همه‌گیری کووید ۱۹ و رویکرد دولت کنونی، مغفول مانده است. چنانچه مسائل یادشده موردتوجه مسئولان قرار گیرد، امکان بازگشت ثبات به شرایط اقتصادی در کوتاه‌مدت وجود خواهد داشت.

این عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی در پاسخ به سوالی مبنی بر چالش‌های کنونی حاکم بر زنجیره فولاد و راهکارهای رفع این‌گونه معضلات در کوتاه‌ترین زمان ممکن، گفت: بسیاری از این چالش‌ها در کوتاه‌مدت قابلیت برطرف شدن دارند.

بخش صنعت و معدن در مجموع سهم قابل‌توجهی از تولید ناخالص داخلی را در اختیار دارد؛ بنابراین انتظار می‌رود این حوزه در اولویت سیاست‌گذاران قرارگیرد. تیم اقتصادی دولت آینده باید برای رفع چالش‌های حاکم بر این بخش و توسعه آن، برنامه داشته باشند تا در ادامه بتوان زمینه ارتقای شرایط موجود را فراهم کرد. در حال حاضر و با توجه به تغییرات و نوسانات حاکم بر شرایط تولید و اقتصاد، روند فعالیت تولیدکننده با چالش‌های جدی روبه‌رو است. در چنین شرایطی می‌توان با اتخاذ راهکارهای اقتصادی اثرگذار، زمینه بهبود عملکرد واحدهای معدنی و صنایع وابسته به آن و در مجموع کل صنایع را فراهم کرد.

ضرورت تشکیل یک تیم اقتصادی منسجم

کیومرث فتح‌اله‌کرمانشاهی، کارشناس اقتصاد در گفت‌وگو با صمت اظهارکرد: برای رفع شرایط نابسامان موجود باید در درجه نخست راهکارهای اصولی و علمی شناسایی و در قالب برنامه‌ای منسجم و با همکاری یک تیم اقتصادی هماهنگ اجرایی شود. در واقع انتظار می‌رود وزیر اقتصاد و امور دارایی، وزیر صنعت، معدن و تجارت، رئیس سازمان برنامه‌وبودجه و سازمان بورس و اوراق بهادار و همچنین بانک مرکزی با وجود استقلال عملکردی که دارد در قالبی هماهنگ فعالیت کنند. در سال‌های اخیر شاهد رشد ناهماهنگی میان سازمان‌ها و نهادهای تصمیم‌گیر بودیم؛ تصمیم‌گیری جزیره‌ای شرایط اقتصادی را به‌گونه فعلی رقم زده است. افت قابل‌توجه ارزش پول ملی و رشد بی‌حدوحصر تورم به نگرانی روزمره برای مردم و فعالان اقتصادی بدل شده و بدین‌ترتیب نیاز به افرادی همدل، کاردان و هم‌سو برای اجرای نسخه اصلاح امور اجرایی دولت داریم.

وی در پاسخ به سوالی مبنی بر اینکه بخش صنعت و معدن کشور در موقعیت کنونی با چالش‌های جدی روبه‌رو است و در چنین شرایطی وزرای اقتصادی با چه راهکاری می‌توانند این مشکلات را برطرف کنند، گفت: وزارت صنعت، معدن و تجارت ادغام ۴ وزارتخانه بازرگانی، معادن، صنایع و صنایع سنگین است. مدیریت چنین ساختاری به‌آسانی ممکن نیست و از عهده هر فردی برنمی‌آید. بعد از ادغام و تشکیل این وزارتخانه، مدیرانی که مسئولیت اداره این نهاد را بر عهده گرفتند از توانمندی و کارآیی لازم برخوردار نبودند. از وزیر صنعت، معدن و تجارت انتظار می‌رود قائم‌مقامی خبره در حوزه‌های یادشده انتخاب کند تا امکان مدیریت شرایط موجود باشد. واقعیت این است که شرایط اقتصادی کشور دچار چالش‌های جدی است و ما نیاز به یک تیم اقتصادی خبره در حوزه‌های گوناگون داریم تا این مشکلات برطرف شود.

کرمانشاهی گفت: دولت جدید وعده داده فراجناحی عمل کرده و مدیران اقتصادی خود را براساس کارآیی و توانمندی انتخاب کند؛ چنانچه این سازکار موردتوجه قرار گیرد، می‌توان به رفع کمبودهای موجود امید داشت. اگر تیم اقتصادی دولت منسجم باشد، جزیره‌ای عمل نکند و در همین حال هماهنگی و هارمونی میان اجزا وجود داشته باشد، می‌توان به بهبود شرایط امید داشت.

در بخش صنعت، معدن و تجارت باید مسائل به شکلی ساختاری مشخص شوند و با هماهنگی زمینه رفع چالش‌های حاکم بر این بخش فراهم شود. یعنی هماهنگی نهادهای تصمیم‌گیر از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. مسئولان نیز از همان روزهای نخست کاری، برنامه کاری داشته باشند. این برنامه‌ها از ۱۰۰ روز نخست مشخص باشد. در همین حال از تیم اقتصادی دولت جدید انتظار می‌رود برای ارتقای ارزش پول ملی کشور تلاش کنند.

وی افزود: اگر نسخه تجویزشده برای مقابله با تحریم بهره‌گیری از اقتصاد مقاومتی است، باید تمامی راهکارهای یادشده در این نسخه اقتصادی موردتوجه سیاست‌گذاران قرار گیرند و اجرایی شوند. در ادامه باید یک‌بار زنجیره تولید در صنایع گوناگون بررسی و نقاط ضعف شناسایی و در نهایت برای رفع این نقاط ضعف برنامه‌ریزی انجام شود.

این کارشناس اقتصاد در ادامه افزود: ایران در حوزه تجارت خارجی با چالش‌های جدی مواجه است؛ این ضعف خود را در سایر حوزه‌ها همچون تولید نیز بروز می‌دهد. ایران هنوز به عضویت سازمان تجارت جهانی درنیامده و در حوزه روابط بین‌المللی ضعف دارد؛ ازاین‌رو انتظار می‌رود توافق‌های دوجانبه یا چندجانبه‌ای را با سایر کشورها تقویت کرده و در ادامه برای توسعه بازارها از حضور رایزنان بازرگانی استفاده کند.

این‌گونه اقدامات به بودجه نیاز دارد. در حال حاضر، تعداد رایزنان بازرگانی سازمان توسعه و تجارت ایران به ۲ یا ۳ نفر کاهش‌یافته و بدون تردید با این تعداد نمی‌توان گام مثبتی برای بهبود شرایط برداشت.

اگر استراتژی ما در حوزه تجارت بر توسعه روابط بین‌المللی است باید از ابزارهای لازم برای تحقق این هدف بهره گرفت. از جمله این ابزارها می‌توان به حضور در نمایشگاه‌های خارجی، بهره‌گیری از فضای مجازی و اعزام رایزنان بازرگانی به کشورهای هدف اشاره کرد. در همین حال، چنانچه توسعه صادرات اهمیت دارد باید در جهت کاهش بهای تمام‌شده تولید و ارتقای کیفیت محصولات تلاش کرد. بدون تردید این دست تلاش‌ها هزینه‌بر هستند و باید هزینه اجرای آنها تامین شود.

سخن پایانی

فعالان بخش صنعت و معدن در طول سال‌های گذشته با چالش‌های جدی در مسیر فعالیت خود روبه‌رو بوده‌اند. بخش قابل‌توجهی از این مشکلات از سیاست‌گذاری‌های اشتباه و نبود روندی ثابت در مسیر تصمیم‌گیری نشأت می‌گیرد؛ بنابراین از سیاست‌گذاران جدید انتظار می‌رود با شناخت شرایط تولیدکنندگان و درخواست‌های آنها، زمینه بهبود تولید و ارتقای سطح اقتصادی کشور را فراهم کنند. بدون تردید این اقدامات درنهایت زمینه توسعه اقتصادی کشور را فراهم می‌کند.

نظرگاه

رانت، نتیجه اختصاص ارز ۴۲۰۰ تومانی

مهراد عباد- عضو اتاق بازرگانی، صنایع و معادن

تهران: سیاست ارز ترجیحی از جمله اقداماتی بود که برای مقابله با آثار و عوارض تحریم‌ها در دستور کار قرار گرفت اما اکنون مساله‌ساز شده و رانت و فساد و سوء استفاده فراوانی به دنبال داشته است. بنابراین نیازمند تجدیدنظر اساسی در سیاست‌های ارزی کشور هستیم تا موانع موجود از سر راه صادرات و واردات برداشته شود.

نظرات سلیقه‌ای کارشناسان درباره چگونگی تخصیص ارز و اینکه ارز را به چه کالایی تخصیص بدهیم و به چه کالایی تخصیص ندهیم، مساله‌ساز شده و افزایش قیمت مواد اولیه را در پی داشته است.

بانک مرکزی باید سیاست جدیدی را اتخاذ کند. شواهد حاکی از آن است که کالاهای واردشده با ارز ترجیحی با قیمت بسیار بالایی وارد بازار شده و خیلی وقت‌ها شاید قیمت‌ها با نرخ بازار آزاد تعیین می‌شود و واردکنندگان کالاها را با قیمت ارز آزاد می‌فروشند.سیاست ارز ترجیحی مشکل دارد و منافع این سیاست به‌طور واقعی به مردم نمی‌رسد.

نظارت قوی شرط درست اجرا شدن یک قانون است و به همین دلیل باید وزارت صنعت، بانک مرکزی و وزارت اقتصاد سیاست‌های موجود را اصلاح کنند.

تاثیر مخرب بر تولید

به علاوه اینکه نمی‌توان از تاثیر مخرب سیاست ارز ترجیحی بر تولیدات داخلی گذشت. در برخی حوزه‌ها شاهد این تاثیرگذاری منفی بوده‌ایم، برای نمونه گاهی به دلیل اختصاص ارز ۴۲۰۰ تومانی به یک داروی وارداتی، قیمت آن پایین‌تر از داروی داخلی می‌شود و به‌طور طبیعی تولیدکننده داخلی دارو از این سیاست آسیب می‌بیند.

انجمن‌های دارویی و اتاق بازرگانی و کمیسیون بهداشت هم بارها این نکته را متذکر می‌شدند و خواستار حذف این ارز بودند که تا این لحظه موفق نشده‌اند.البته این موضوع هم خیلی مهم است که چه سیاستی را جایگزین شرایط فعلی می‌کنند؟

تغییر سیاست‌ها به گونه‌ای نباشد که شرایط را بدتر کند. ما در سالیان گذشته شاهد این بوده‌ایم که هر زمان به منظور درست کردن شرایط قانونی را حذف کردند، موجب بدتر شدن اوضاع شده‌اند.

همچنین درباره مطرح شدن پیشنهاد جایگزینی کارت اعتباری خرید کالاهای اساسی و پرداخت یارانه به مصرف‌کننده، باید گفت: واقعیت این است که در حال حاضر کالاهای کمی مشمول ارز ۴۲۰۰ تومانی می‌شود، زیرا در یک سال گذشته تعداد این کالاها را کم کردند و امروز بیشترین ارز در نهاده‌ها و دارو تخصیص داده می‌شود.

در گفت‌وگوی معاون فنی گمرک با صمت مطرح شد:

هزاران کانتینر کالای متروکه داریم

سازمان جمع آوری و فروش اموال تملیکی که در اواخر سال ۱۳۷۱ تشکیل شده است، یکی از شرکت‌های دولتی تابعه وزارت اقتصاد است که از جایگاه حقوقی و استقلال مالی برخوردار است. کلیه امور مربوط به جمع آوری، نگهداری، اداره و فروش اموالی که به موجب قانون به تملک، تصرف، تحت توقیف و یا مدیریت دولت است، توسط این سازمان انجام می‌شود و بر اساس ماهیت کالاهای وارداتی حجم زیادی از کالاهای تحت اختیار این سازمان کالاهایی است که بنا به دلایل مختلف در انبارهای گمرک و نهادهای تحویل گیرنده بار باقی مانده است. اما را برخی از کالاها از گمرک راهی سازمان جمع آوری و فروش اموال تملیکی می‌شوند و سرانجام این کالاها در نهایت چه خواهد بود؟ در هفته‌ای که گذشت حضور رئیس قوه قضاییه در انبار مرکزی جمع آوری و فروش اموال تملیکی در تهران و تعیین ضرب‌الاجل دوهفته‌ای برای تعیین تکلیف کالاهای موجود در انبارهای این سازمان در رسانه‌ها خبرساز شد. محسنی اژه‌ای در نشستی که با مسئولان سازمان جمع آوری و فروش اموال تملیکی و مسئولان سازمان تعزیرات داشت، وضعیت انبارهای اموال تملیکی را ناگوار و غیرقابل تحمل توصیف کرد و ضرب‌الاجلی دو هفته‌ای برای تعیین تکلیف این انبارها تعیین کرد. اما شاید پرسش بسیاری این باشد که چه کالاهایی سر از سازمان جمع آوری و فروش اموال تملیکی در می آورند. در این شماره روزنامه صمت به بهانه این خبر، گفت‌وگویی را با مهرداد جمال ارونقی معاون فنی گمرک انجام دادیم و به بررسی روندی که کالاهای وارداتی را از گمرک به انبارهای سازمان جمع آوری و فروش اموال تملیکی می کشد گفت‌وگو کردیم؛ با ما همراه باشید:

عکس: صمت

پیمان صفردوست
editor@smtnews.ir

ماموریت سازمان جمع آوری و فروش اموال تملیکی چیست؟

طبق قانون، هر گونه اموال و دارایی که طبق شرایط خاصی به مالکیت دولت در می‌آید باید در اختیار سازمان جمع آوری و فروش اموال تملیکی قرار گیرد و تا تعیین تکلیف آن (فروش، واگذاری، استرداد و غیره) اداره و نگهداری این اموال به عهده این سازمان است.

◉ به عنوان اولین پرسش، چرا کالاهایی که قرار بوده پس از ترخیص از گمرک کشور راهی بازارهای مصرف شوند، از انبارهای سازمان جمع آوری و فروش اموال تملیکی سر در می‌آورند؟

همان‌طور که می‌دانید وظیفه گمرک در درگاه ورودی کشور بررسی روند قانونی واردات کالاهاست و بر این اساس مسئولیتی در دپو و انبار کردن اقلام وارداتی ندارد. بنابراین هر کالایی که پس از چند چهار ماه در گمرک یا مراحل پیش از گمرک بماند و به دلایل مختلف نتواند ترخیص شود، باید از طریق گمرکات مناطق به ما اعلام شود تا آن را با اظهارنامه متروکه به سازمان امور تملیکی منتقل کنیم.

◉ زمانی که برای متروکه کردن کالاها در نظر گرفته می‌شود چه قدر است؟

طبق مصوبه شورای عالی امنیت ملی پس از دو ماه، در صورت تعیین تکلیف نشدن کالاها، باید آن را به سازمان امور تملیکی انتقال دهیم که البته این مدت تا چهار ماه نیز قابل تمدید است. معمولا در بازه‌های بیش از ۴ ماه از توقف کالا در انبارها، اگر مراجع تحویل گیرنده مثل سازمان بنادر، مناطق آزاد و مناطق ویژه این موضوع را به گمرک اعلام کنند، ما نیز اظهارنامه را به سازمان می‌فرستیم و طبق قانون این سازمان باید نسبت به تعیین تکلیف و بیرون بردن کالا اقدام کند.

به طور کلی اگر کالا به گمرک اظهار شود حدود چهار ماه می‌تواند در گمرک بماند و پس از آن در صورت عدم ترخیص به سازمان اموال تملیکی منتقل می‌شوند. در مراحل پیش از گمرک نیز سازمان‌های تحویل گیرنده کالا مسئول این کار هستند و باید در این باره پاسخگو باشند. این سازمان‌های تحویل گیرنده در صورت عدم پیگیری صاحبان کالا موارد را به گمرک اعلام می‌کنند و گمرک ظرف یک هفته تا یک ماه اظهارنامه متروکه صادر می‌کند و آن را برای سازمان جمع‌آوری و فروش اموال تملیکی ارسال می‌کند.

◉ آیا گمرک وظیفه‌ای در قبال انتقال فیزیکی کالاها به سازمان امور تملیکی دارد؟

خیر؛ البته ممکن است در انبارهای تحویل گیرنده بماند و بعد از تعیین تکلیف و فروش از آنجا منتقل شوند اما حتی اگر کالا در گمرک بماند و از انبارهای گمرک خارج نشود نیز از نظر حقوقی از اختیار گمرک خارج می‌شود و مالک کالا سازمان خواهد بود.

انتقال کالاها معمولا چون سازمان جمع‌آوری و فروش اموال تملیکی دارای انبار نیست، به صورت فیزیکی انجام نمی‌شود و این کالاها در انبارهای گمرک یا انبارهای عمومی می‌مانند و بسیاری از نقل و انتقالات پس از فروش، کالا توسط صاحب جدید و پرداخت حقوق ورودی صورت می‌گیرد.

◉ معمولا این اتفاق در مورد کدام کالاها می‌افتد؟

کالاهای متعددی هستند که به دلایل مختلف در مراحل پیش از ترخیص گرفتار می‌شوند. در مورد کالاهای اساسی که نیازمند تامین ارز هستند، در صورتی که این اتفاق در زمان مقرر نیفتد ممکن است به متروکه شدن کالا بینجامد. این کالاها اگر بدون ثبت سفارش وارد بندر شوند و پس از ورود، مراحل تخصیص و تامین ارز آنها طول بکشد ممکن است دچار فساد شوند و به این ترتیب صاحب کالا هم دیگر پیگیر ترخیص آن نمی‌شود. همچنین کالاهایی مثل کالاهای گروه ۴ که وارد بنادر شده و به دلیل قوانین شرایط ترخیص پیدا نکرده‌اند، پس از گذشت زمان قانونی به فهرست کالاهای متروکه اضافه می‌شوند. علاوه بر این کالاهایی مثل خودرو نیز که مصوبات خاصی بر آن جاری است در مواردی به فه۸رست کالاهای متروکه می‌پیوندند. البته بالید کالاهای بدون مجوز ورود، کالایی که در مورد ترخیص آن اختلاف نظر وجود دارد و کالاهایی که مغایر با درخواست صاحب کالا هستند و مدت حضور آنها در گمرک طولانی شده را نیز به این فهرست اضافه کنیم.

◉ چه میزان از کالاها معمولا ممکن است وارد فهرست کالاهای متروکه شوند؟

میزان این کالاها در طول زمان بسیار زیاد بوده‌اند به طوری که مثلا در حال حاضر بیش از ۱۰۰۰ کانتیر در گمرک شهید رجایی وجود دارد؛ و در کل این موارد هزاران کانتیتر را تشکیل می‌دهد که علاوه بر کالاهای ذکر شده قبلی، کالاهای قاچاق و ضبط شده نیز جزو آن هستند. این کالاها در صورت تعیین تکلیف توسط سازمان، می‌تواند طبق ضوابط و استانداردها، توسط خریدار جدید وارد بازار شود و بخشی از نیازهای بازار را تامین کند

◉ آیا امکان بازگشت کالای متروکه به صاحب اولیه کالا وجود دارد؟

این کالاها پس از صدور اظهارنامه متروکه از اختیار گمرک خارج می‌شود ولی تا زمانی که در سازمان جمع‌آوری و فروش اموال تملیکی به فروش نرفته، صاحب کالا می‌تواند با رعایت شرایط و پرداخت کارمزدهای مربوطه اظهارنامه را بازگرداند.

اموال متروکه دولتی و غیردولتی، کالاهای قاچاق که طبق قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز توقیف می‌شوند، اموال، کالاها و حقوق مادی که طبق احکام قطعیت یافته قضایی بنفع دولت ضبط می‌شوند، اموال، کالاها و حقوق مادی که به دولت اهدا می‌شوند و اموالی که در اجرای اصل ۴۹ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و سایر قوانین تملک و یا تصرف دولت درمی‌آید، اموالی است که به سازمان جمع آوری و فروش اموال تملیکی تحویل داده می‌شود بر این اساس این اموال بیت المال هستند.

مهرداد جمال ارونقی

طبق مصوبه شورای عالی امنیت ملی پس از دو ماه، در صورت تعیین تکلیف نشدن کالاها، باید آن را به سازمان اموال تملیکی انتقال دهیم

جولان داروهای قاچاق و متروکه

آنطور که معاون سازمان اموال تملیکی می‌گوید، با وجود الزام قانون برای تحویل داروهای قاچاق، متروکه و ضبط شده به وزارت بهداشت، نه تنها هیچ گاه اقدام نشده بلکه هر بار استعلام جهت تعیین تکلیف داروها بدون اینکه بررسی انجام شود با پاسخ «منهدم کنید» همراه است. درحالی که می توانند با آزمایش دارو و تائید صحت، جهت تامین نیاز مصرف کننده، محصول را در اختیار قرار دهند نه اینکه از بین ببرند!

به گزارش ایسنا، بعد از آنکه با دستور دادستانی، دستگاه‌های مربوطه از جمله وزارت بهداشت مکلف شدند در حداقل زمان، تکلیف ۲۵۰ تن سرم که از پنج سال پیش در گمرک مانده و تاریخ گذشته بود را مشخص کنند، قرار شد که این سرم‌ها در اختیار سازمان اموال تملیکی قرار گیرد تا نسبت به انهدام آنها اقدام کند. با این وجود، اعلام گمرک از این حکایت داشت که سازمان اموال تملیکی هنوز در این رابطه ورود نکرده و سرم ها همچنان در گمرک است. پیگیری موضوع انهدام سرم‌های تاریخ گذشته از سازمان اموال تملیکی با اعلام مسائل دیگری از سوی مسئولان مربوطه در رابطه با دارو یا مواد اولیه دارویی که جهت تعیین تکلیف در اختیار این سازمان قرار می‌گیرد، همراه شد.

▣ هزینه حداقل ۲۵۰ میلیون تومانی امحای سرم‌های فاسد

میرمعینی - معاون فروش و بهره‌برداری سازمان اموال تملیکی- در گفت‌وگو با ایسنا، با اشاره به برخی ابعاد انهدام کالاهای در اختیار این سازمان از جمله هزینه های انهدام یا مسئولیت دستگاه های ذیربط گفت: برای انهدام این ۲۵۰ تن سرم در یک حساب سرانگشتی باید حداقل ۲۵۰ میلیون تومان پرداخت شود که هیچ شخص حقیقی و حقوقی مسئولیت آن را نمی پذیرد و وزارت بهداشت هم حاضر به تحویل نیست.

▣ سرپیچی سازمان غذا و دارو

وی با اشاره به اینکه نه تنها در مورد این سرم ها بلکه سایر اقلام دارویی که برای تعیین تکلیف به سازمان اموال تملیکی سپرده می شود، همواره از سازمان غذا و دارو خواسته‌ایم طبق قانون عمل کند، افزود: براساس ماده ۴۰ قانون تاسیس سازمان اموال تملیکی، ما مکلف هستیم دارو را به وزارت بهداشت و درمان یا هلال‌احمر تحویل دهیم با این وجود در دو سال اخیر حداقل چهار بار مکاتبه با سازمان غذا و دارو جهت اجرای این قانون داشته‌ایم تا اقلام دارویی را تحویل بگیرد ولی هیچ گاه این گونه نشده و تنها پاسخ این است که "منهدم کنید".

▣ ۷۰ درصد داروهای قاچاق، خروجی از ایران است

میرمعینی با بیان این‌که ۷۰ درصد داروهای قاچاق، خروجی و ساخت کارخانه‌های داخلی است، اظهار کرد: وقتی که این داروها در داخل کشور و از کارخانه‌های ایرانی تولید شده می‌توان مجدد بعد از کشف دارو آن را در اختیار کارخانه سازنده قرار داد تا بررسی و آزمون کند که در صورت قابل مصرف بودن روانه بازار شود و در اختیار مصرف کننده قرار گیرد ولی ما هربار که در مورد این داروها از سازمان غذا و دارو استعلام می‌گیریم اقدامی نمی شود و در نهایت تنها راه انهدام است، در حالی که بخش زیادی از این داروها فاسد یا تاریخ گذشته نیست.

▣ سوختن حجم بالای دارو

به گفته وی، بخش زیادی از داروهایی که در اختیار سازمان اموال تملیکی قرار داشت در آتش سوزی که مدتی پیش در انبارهای این سازمان رخ داد و بیش از ۳۲۷ میلیارد تومان خسارت خورد، از بین رفته است. در حالی که وزارت بهداشت می‌توانست با ورود و تحویل این داروها آنچه را که قابل مصرف بود در اختیار مردم قرار دهد، نه این‌که اینگونه از بین برود یا این‌که در مورد سایر اقلام نیز قبل از چک و بررسی دستور انهدام صادر نکند.

میرمعینی با تاکید بر اینکه سازمان اموال تملیکی فقط خواستار اجرای قانون است و باید وزارت بهداشت طبق آن دارو و مواد اولیه دارویی را تحویل بگیرد، این را هم گفت که سازمان اموال تملیکی امین اموال مردم است اما فرض را بر این بگذارید که حتی یک نفر این وسط وجود داشته باشد که داروهای فاسد شده را قبل از انهدام وارد بازار کند آنگاه چه کسی پاسخگو خواهد بود؛ بنابراین وقتی وزارت بهداشت مسئول سلامت مردم است باید در این رابطه نیز به وظیفه خود و قانون عمل کند.

▣ چرا هزینه انهدام کالا از جیب مردم برود؟

اما در ادامه، این مقام مسئول در سازمان اموال تملیکی به جریان تامین هزینه های تعیین تکلیف کالا و انهدام اشاره داشت و گفت: بحث اینجاست که چرا کالایی باید از طریق شخص حقیقی و حقوقی وارد کشور شود که یا غیرقابل ورود است و یا در گذر زمان به دلیل موانع ترخیص، فاسد و غیرقابل مصرف شده یا قاچاق است و اکنون برای تعیین تکلیف، هزینه‌های آن از جیب مردم پرداخت شود و کسی مسئولیت آن را برعهده نمی گیرد.

▣ بارها خواسته‌ایم قانون را اصلاح کنند

وی با اشاره به ایراداتی که در جریان واردات وجود دارد، ادامه داد: بارها اعلام کرده‌ایم که این قانون نیاز به اصلاح دارد و باید قبل از این‌که کالایی وارد گمرک و بنادر شود مجوزهای لازم از جمله ثبت سفارش و مجوز های قانونی را دریافت کرده و بعد از آن وارد شود نه این‌که کالا بیاید و تازه در مسیر دریافت مجوزهای اصلی قرار بگیرد که خود موجب رسوب میلیون‌ها تن کالا در گمرک و به تبع آن فساد یا متروکه شدن آن می شود و باید هزینه های مربوطه از جمله انهدام را از بیت‌المال پرداخت کنیم.

▣ گمرک هزینه انهدام را از سازمان مالیاتی بگیرد

معاون سازمان اموال تملیکی با اشاره به این‌که طبق ماده ۸ و ۴۵ قانون امور گمرکی و مفاد دیگر گمرک باید تعهدات لازم را از صاحب کالا دریافت کند، افزود: بنابراین وقتی کالایی در اختیار ما قرار می‌گیرد باید بتوانیم براساس تعهدی که گمرک دریافت کرده و به سازمان اموال تملیکی ابلاغ می‌کند نسبت به عدم اجرای تعهد از سوی صاحب کالا یا واردکننده شکایت کنیم. این در حالی است که گمرک می‌تواند هزینه‌های طلب دولت را از طریق سازمان امور مالیاتی دریافت کند، پس باید هزینه‌های انهدام کالا را نیز جزو طلب دولت از سازمان مالیاتی قرار داده و اخذ شود.

▣ دستگاه‌ها توافق کنند

وی تاکید کرد که لازم است دستگاه‌های مربوطه برای تعیین تکلیف کالاهای قاچاق یا متروکه در کنار یکدیگر بایستند و نسبت به اصلاح قوانین یا انعقاد تفاهم نامه اقدام کنند.

به گزارش ایسنا، طبق قانون تاسیس سازمان جمع‌آوری و فروش اموال تملیکی و اساسنامه آن، از جمله وظایف این سازمان، جمع‌آوری و نگهداری، اداره و فروش کالاهای متروکه دولتی و غیردولتی، ضبطی و قاچاق قطعیت‌یافته و کالاهای قاچاق بلاصاحب و صاحب‌متواری، است.

بر این اساس، بعد از کشف کالای قاچاق یا کالاهای وارداتی که در انبارهای گمرک و بنادر دپو مانده و بعد از گذشت زمان مشخص تعیین تکلیف و ترخیص نشده و مشمول مقررات متروکه می‌شود در اختیار سازمان اموال تملیکی قرار می گیرد تا طبق ضوابط آنها را تعیین تکلیف کند.

بازرسی از شرکت‌های تولید محصولات بهداشتی

در راستای نظارت بر روند ثبت اطلاعات تولید، فروش و موجودی فعالان اقتصادی در سامانه جامع تجارت و آسیب شناسی روندها و نحوه فعالیت در این سامانه، بازرسان معاونت بازرسی و مبارزه با قاچاق کالاهای مصرفی سازمان حمایت از خطوط تولید و محل انبار محصولات شرکتهای عمده تولید پودر شوینده استانهای تهران، قزوین و زنجان بازدید کردند. به گزارش شاتا، با توجه به ضرورت پایش و رصد عملکرد تولید، فروش و موجودی واقعی انبار شرکتهای تولیدکننده پودر شوینده و با هدف آسیب شناسی و ارزیابی ثبت اطلاعات کالای تولیدی در سامانه جامع تجارت، توسط بازرسان معاونت مبارزه با قاچاق کالاهای مصرفی سازمان حمایت و همراهی نمایندگان سازمانهای صمت استانهای قزوین و زنجان از خطوط تولید و محل انبار محصولات تولیدی ۵ شرکت عمده تولیدکننده پودر شوینده واقع در استانهای مذکور، بازرسی و عملکرد واقعی و ثبت شده آنها در سامانه جامع تجارت مورد بررسی و ارزیابی قرار گرفت. این در حالی‌ست که رصد اطلاعات ثبت شده در سامانه جامع تجارت به طور مستمر در دستور کار این سازمان و سازمانهای صنعت، معدن و تجارت استانها بوده و درصورت مشاهده هر گونه مغایرت در اطلاعات سامانه مذکور، اقدام لازم به عمل خواهد آمد. در همین راستا با توجه به تصمیم دولت مبنی بر شفاف سازی و روان سازی نظام تولید، توزیع و کنترل قیمت‌ها در کشور و به روزرسانی شیوه‌های نظارت بر بازار، کالاهای مشمول طرح رصد کالا در زنجیره تجاری از طرف وزارت صنعت، معدن و تجارت تعیین و به فعالان تجاری مرتبط اطلاع رسانی می‌شود و کلیه فعالان باید جهت انجام فعالیت‌های تجاری برای کالاهای اعلامی در سامانه جامع تجارت ثبت نام کرده و با ورود به سامانه شناسه کالا نسبت به ثبت شناسه کالاهای خود اقدام کنند. همچنین اطلاعات مکان نگهداری کالا باید در سامانه جامع انبارها و اطلاعات تولید، واردات، صادرات کالا، اطلاعات موجودی اولیه، ورود و خروج کالا و ثبت اطلاعات خرید و فروش در سامانه جامع تجارت ثبت شود.

راهکاری برای کاهش قیمت محصولات پروتئینی

چهره

مدیرکل شرکت پشتیبانی امور دام استان تهران از ساماندهی و جذب مباشرین در توزیع مویرگی تخم مرغ و مرغ منجمد در سطح خرده‌فروشی‌های مناطق ۲۲ گانه تهران خبرداد و گفت: هدف از اجرای این طرح افزایش عرضه کالاها به بازار است که می تواند موجب متعادل شدن قیمت این محصولات برای مصرف کنندگان شود. در هفته های اخیر قیمت برخی محصولات پروتئینی مانند تخم مرغ و گوشت مرغ روند افزایشی داشت، این در حالی بود که روند تامین نهاده های تولید به طور مطلوب در حال اجرا بوده و مشکلی وجود نداشته است. از سوی دیگر، انتظارات تورمی نیز در حال کاهش بوده و دلیل برای رشد قیمت این محصولات وجود ندارد. بررسی‌ها نشان داد که یکی از عوامل اصلی افزایش قیمت محصولات پروتئینی در بازار، روند نامناسب عرضه و وجود شکاف هایی در شبکه توزیع بود که باعث می‌شد قیمت نهایی برای مصرف کننده، کاهش نیابد، بر این اساس طرح تقویت شبکه مویرگی خرده فروشی در دستور کار قرار گرفت.

در این راستا، مدیرکل شرکت پشتیبانی امور دام استان تهران روز جمعه در گفت وگو با خبرنگار اقتصادی ایرنا درباره وضعیت عرضه تخم مرغ به خرده فروشی های سطح شهر تهران گفت: در این طرح علاوه بر استفاده از ظرفیت اتحادیه و تشکل‌ها که در حوزه عرضه تخم مرغ در میادین میوه و تره بار و فروشگاه‌های زنجیره‌ای انجام می شود، با همکاری اتاق اصناف تهران، توزیع این محصول از محل ذخایر با قیمت مصوب در سطح خرده فروشی‌ها از ابتدای هفته گذشته آغاز شده است. رضا سالمی اظهارداشت: اکنون تخم مرغ و مرغ منجمد مورد نیاز کشور تامین است اما یکی از مشکلات افزایش قیمت تخم مرغ و گوشت مرغ، شبکه توزیع مویرگی است که مسیر جابجایی از محل شرکت تا مصرف برای خرده فروشی ها صرفه اقتصادی نداشته است بنابراین از این موضوع استقبال نمی کردند. سالمی با بیان اینکه روزانه بیش از ۱۰۰ تن تخم مرغ برای خرده فروشی ها در نظر گرفته شده است، اضافه کرد: اما اکنون در طرح ساماندهی بازار تخم مرغ، این موضوع در دستور کار قرار گرفته تا با وجود مباشرینی در مناطق ۲۲ گانه تهران مشکل بالا بودن قیمت تخم مرغ در سطح خرده فروشی ها برطرف شود.

وی با بیان اینکه طرح توزیع تخم مرغ و مرغ منجمد از ابتدای هفته گذشته در تهران کلید خورده است، تصریح کرد: اکنون مناطق ۱۸،۱۴ و ۲۲ تهران دارای مباشرینی برای توزیع مویرگی این محصولات در سطح خرده فروشی ها هستند که باید این طرح در مناطق دیگر تهران به سرعت تعمیم داده شود. مدیرکل شرکت پشتیبانی امور دام استان تهران گفت: به این ترتیب با هماهنگی اتاق اصناف تهران و اتحادیه مربوطه، قیمت هر شانه ۳۰ تایی تخم مرغ برای مباشرین ۴۰ هزار تومان تا به خرده فروشی ها می رسد. نرخ عرضه این محصول در خرده فروشی ها برای مصرف کنندگان شانه ای ۴۳ هزار تومان است. وی اضافه کرد: قیمت مرغ منجمد نیز برای مباشرین توزیع ۱۸ هزار و ۵۰۰ تومان و برای مصرف کنندگان ۲۰ هزار تومان است. سالمی گفت: هدف از اجرای این طرح افزایش عرضه محصول به بازار است که در نهایت می تواند موجب متعادل شدن قیمت این محصولات برای مصرف کنندگان شود.

مدیرکل پشتیبانی امور دام تهران گفت: قیمت تخم مرغ‌های بسته بندی شده به طور کلی براساس نرخ پایه شانه ای ۴۰ هزار تومان به اضافه هزینه های بسته بندی است، ضمن اینکه سازمان حمایت نرخ مربوط به تخم مرغ های بسته بندی شده را اعلام کرده و همه فروشندگان ملزم به رعایت این نرخ هستند.

سالمی افزود: نرخ انواع تخم مرغ‌های بسته بندی شده در سایت سازمان حمایت موجود است و خریداران می توانند با مشاهده این نرخ ها، از فروشگاه‌هایی که محصول را با قیمت فراتر از نرخ مصوب عرضه می کنند، خریداری نکنند. سال گذشته (۱۳۹۹) بیش از یک میلیون تن تخم مرغ و بیش از دو میلیون و ۵۰۰ هزار تن گوشت مرغ در کشور تولید و به بازار داخلی عرضه شده است. با توجه به موفقیت نسبی طرح تقویت شبکه مویرگی توزیع تخم مرغ و مرغ منجمد، می توان این طرح را به سایر محصولات پروتئینی و حتی غیر پروتئینی نیز تسری داد تا با حذف واسطه ها، علاوه بر کاهش قیمت، در ارسال این محصولات نیز تسریع شود.

پنجشنبه
۲۰ آبان ۱۴۰۰- ۵ ربیع‌الثانی ۱۴۴۳ - ۱۱ نوامبر ۲۰۲۱- شماره ۱۹۲۸-پیاپی ۳۲۴۶

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»
مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر
سردبیر:عاطفه خسروی

تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۱۳۷۳۰- پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲ - نمابر آگهی‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱-۰۹۱۹۱۲۵۱۴۰۶
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم‌مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶ - کدپستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir آگهی: ads@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: هنر سرزمین سبز

www.smtnews.ir info@smtnews.ir
telegram.me/smtnews instagram.com/smtnewspaper
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با ۶۳ امتیاز رتبه ۲
در میان روزنامه های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

تراز تجاری مثبت شد

در جهان امروز مراودات بین‌المللی از جمله صادرات تنها در سایه رقابت با جهان بین‌الملل میسر خواهد بود. این مهم زمانی محقق خواهدشد که بتوانیم در صحنه‌های بین‌المللی و بازارهای هدف کالاهای با کیفیت و نرخ مناسب با کشورهای دیگر رقابت کنیم. در این میدان بخش خصوصی و فعالان اقتصادی نقش بسزایی دارند. در این مسیر مسئولان و مدیران حوزه‌های اقتصادی کشور نیز در تلاش هستند تا با دیپلماسی اقتصادی مناسب و سیاست گذاری‌های درست مسیرهای حرکت بخش خصوصی را هموار کنند. در این شرایط آمار کمرگ از تراز تجاری مثبت ۶۵۰ میلیون دلاری حکایت دارد.

عکس: صمت

روی خط آمار

سید روح اله لطیفی سخنگوی گمرک ایران طی گزارشی وضعیت تجارت خارجی ایران در مهرماه ۱۴۰۰ را اعلام کرد.بر اساس این گزارش، مجموع تجارت غیر نفتی کشور در رویه‌های صادرات و واردات در هفتمین ماه سال ۱۴۰۰ از لحاظ وزنی ۱۹ میلیون و ۵۵۴ هزار تن به ارزش ۹ میلیارد و۸۸۶ میلیون دلار بوده است که سهم صادرات در این ماه، ۱۵ میلیون و ۱۸۷هزار تن به ارزش پنج میلیارد و ۲۶۸ میلیون دلار بوده است. این رقم نسبت به صادرات کشور در مهر سال ۹۹ از لحاظ ارزش رشد ۸ درصدی داشته است. براساس آمار، صادرات کشور در مهر ماه نسبت به شهریور امسال نیز با رشد پنج درصدی در وزن و ۲۷ درصدی در ارزش همراه بوده است. طبق این گزارش، مقاصد کالاهای ایرانی در شهریور ماه اینطور بوده که عراق با پنج میلیون و ۸۵۲ هزار تن به ارزش یک میلیارد و ۶۴۳میلیون دلار در رتبه نخست قرار دارد، بعد از عراق، چین با دو میلیون و ۵۶ هزار تن کالا به ارزش یک میلیارد و ۱۲۰میلیون دلار در رتبه دوم قرار گرفت، در صورتی که عراق و چین در ماه گذشته رتبه‌های دوم و سوم را دارا بودند. همچنین ترکیه که در شهریور ماه رتبه نخست مقاصد صادراتی کالاهای ایرانی را به خود اختصاص داده بود، در مهر ماه با سه میلیون و ۷۸۲ هزار تن به ارزش یک میلیارد و ۸۸ میلیون دلار در رتبه سوم قرار گرفت، امارات متحده عربی هم با ۷۸۸ هزار تن کالا به ارزش ۳۴۷ میلیون دلار در رتبه چهارم و نهایتا افغانستان با ۲۷۴ هزار تن خرید کالا از ایران به ارزش ۱۲۷میلیون دلار در مهر ماه پنجمین مقصد صادرات کالای ایرانی بود که متاسفانه کاهش محسوسی در خرید از کشورمان در چند ماه اخیر داشته است. در این گزارش در مورد کشورهای طرف معامله تامین کالاهای مورد نیاز ایران نیز اعلام شده که امارات با ۹۴۹هزار تن به ارزش یک میلیارد و ۲۹۱میلیون دلار، چین با ۳۷۳ هزارتن کالا به ارزش یک میلیارد و ۶۵ میلیون دلار، ترکیه با ۳۸۲ هزار تن کالا به ارزش ۴۲۶میلیون دلار، سوئیس با ۱۷۷هزارتن کالا به ارزش ۱۳۵میلیون دلار و آلمان با ۳۷هزار تن کالا به ارزش ۱۳۴ میلیون دلار، پنج کشور اول طرف معامله با کشورمان در مهر ماه بودند. درباره میزان کالاهای عبوری از ایران در مهر ماه نیز یک میلیون و ۹۲ هزارتن کالای خارجی از مسیر ایران عبور کرده است که نسبت به مهر ماه سال قبل که ۷۱۶ هزار تن کالای خارجی از مسیر کشورمان عبور کرده بود ۵۲.۵ درصد رشد داشته است.

توسعه صادرات در سایه رقابت بین‌المللی

سید عبداله سجادی - رئیس هیات مدیره و مدیرعامل صندوق ضمانت صادرات ایران: یکی از حوزه‌های مهم و تاثیرگذار بر تولید ناخالص داخلی کشور، صادرات غیرنفتی است. اقتصاد ایران می‌تواند در شرایط تنگنای درآمدهای نفتی از جایگزینی صادرات غیرنفتی برای جبران صادرات نفتی بهره ببرد و این اقدام از ضروریات اقتصاد کشور برای‌گذار به یک اقتصاد سالم و با درآمدهای پایدار است. در شرایط فعلی که تحریم‌های خارجی و همچنین انتشار ویروس کرونا موجب کاهش تقاضای داخلی اقتصاد شده، می‌توان با استفاده از افزایش صادرات غیرنفتی، کاهش تقاضای کل را تا حدودی تقویت و کمبود ارز ناشی از کاهش صادرات نفتی را جبران کرد. ازعمده مشکلات صادرات قرار گرفتن سیاست‌های تجاری و صادراتی در مقابل سیاست‌های ارزی است. در حالی که باید اقتصاد صادرات محور با سیاست‌های اقتصادی ارزی همگرا باشد. بنابراین تعیین راهبرد مناسب تجاری برای کشور و نحوه تعامل با اقتصاد جهانی از گام‌های مهم سیاستگذاری تجاری کشور بوده و وجود چنین راهبرد مناسبی، باعث می‌شود صادرکنندگان امکان برنامه‌ریزی برای بازاریابی محصولات خود و افزایش تولید و اشتغال را داشته باشند. صادرات حدود ۳۵ میلیارد دلاری کشور در سال گذشته با توجه به ظرفیت‌های بالقوه اقتصادی موجود نشانگر آنست که سیاست‌های تجاری کشور از یک روند باثبات در بلندمدت و در جهت تعامل بیشتر با کشورهای هدف تجاری نیست. برای اینکه بتوانیم تاثیرگذاری صادرات غیر نفتی را در حوزه تولید واشتغال مشاهده کنیم باید بعد از اصلاحات ساختاری (اصلاح و تقویت قوانین و مقررات، فرآیندها و سامانه‌های تجارت خارجی) بخش هایی از اقتصاد کشور که مزیت دارد را شناسایی و تولیدات با فناوری بالا در آن بخش‌ها را ساماندهی کرد. در این راستا وزارت صنعت، معدن و تجارت مسئولیت مهمی دارد. صندوق ضمانت صادرات ایران نیز در این عرصه با حمایت‌های مالی دولت پوشش ریسک‌های سیاسی و تجاری را در روند صادرات برعهده دارد و با صدور ضمانت نامه و بیمه نامه‌های اعتباری، به تامین مالی بازرگانان و صادرکنندگان کمک می‌کند. وجود ریسک‌های سیاسی و تجاری از عمده نگرانی صادرکنندگان است چراکه در صورت تحقق هر کدام از آنها، باعث عدم وصول وجه کالا می‌گردد و برای تامین مالی پروژه‌های صادرکنندگان مشکل ساز خواهد شد و این مشکلات منجر به ناتوانی صادرکنندگان به تعهدات خود در قبال اعتبار دهندگان داخلی می‌شود که ممکن است به ورشکستگی کامل صادرکننده منجر شود.

شروط هموار شدن مسیر تجارت خارجی کشور

شعبان فروتن - عضو اتاق بازرگانی ایران: صدور برخی بخشنامه‌های غیر کارشناسی شده، نوسانات قیمتی و همچنین چالش‌های موجود در دیپلماسی اقتصادی و سیاسی کشور جزو اصلی‌ترین دلایل کاهش سرعت صادرات در کشور است. زیرساخت‌های صادراتی نیز در این باره بی‌تاثیر نیستند اما وجود این چالش نسبت به سایر مشکلات موجود از درجه اهمیت کمتری برخوردار است. به نظر می‌رسد اگر سیاست‌های خارجی کشور دستخوش تغییرات مثبتی شود بتوان آینده روشنی را برای تجارت خارجی کشور متصور بود. از سمتی تجارت کشور متولی مشخصی ندارد. این موضوع موجب شده است که صادرکننده دچار سردرگمی عجیبی شود. مشکلات ارزی نیز چالش بعدی است که صادرکنندگان و تجارت خارجی کشور را تحت‌الشعاع قرار داده است. متاسفانه ما در استفاده از ظرفیت بازارهای هدف صادراتی در کشورهای همسایه نیز نتوانسته‌ایم به صورت موفق عمل کنیم. به عنوان مثال ما با کشور عراق ۸ مرز مشترک داریم و از نظر صادرات رتبه سوم این کشور هستیم اما روسیه تنها با داشتن یک مرز رتبه اول صادرات به کشور عراق را به خود اختصاص داده است. کشور ترکیه نیز گوی سبقت صادرات در منطقه را از ما ربوده است. این کشور در گذشته‌ای نه چندان دور صادرکننده‌ای شکست خورده بود اما با شناخت دقیقی که از مشکلات و چالش‌های تجارت خود پیدا کرد، در صدد رفع آنها برآمد که نتیجه این موضوع را امروزه با بررسی میزان صادرات کشور ترکیه متوجه خواهیم شد. برای افزایش صادرات کشور حتما باید مشوق‌های صادراتی خوبی در نظر گرفت. از طرفی با بهبود کیفیت محصولات تولیدی و تنوع در بسته‌بندی‌های این محصولات به این مهم نائل شد. برای هموار شدن مسیر تجارت خارجی کشور تجارت خارجی کشور باید حتما دارای کارگروه اقتصادی باشد و مشکلات صادرکنندگان و فعالان تجاری نیز توسط همین کارگروه رفع شود. در کارگروه یاد شده حتما باید اعضای بخش خصوصی حضور موثر و مفیدی داشته باشند. نظرات آنها باید حتما مورد توجه قرار بگیرد. به علاوه اینکه ساز کار بازگشت ارز صادراتی صادرکنندگان باید مشخص و قابل اجرا باشد.

سخن پایانی

درنهایت برای افزایش صادرات غیرنفتی ایران و تأثیر آن بر جهش تولید در کشور نیازمند اقدامات ساختاری و نهادی در حوزه تجارت هستیم که یکی از این عوامل حمایت هرچه بیشتر دولت و تقویت بنیه صندوق ضمانت صادرات ایران است که امروزه موضوع عدم کفایت سرمایه در مقایسه با همتایان خود از چالش‌های عمده صندوق است.

گزارش خبری

کاهش انتظارات تورمی در بخش مسکن

عضو هیات مدیره کانون سراسری انبوه‌سازان با پیش‌بینی تداوم ثبات قیمت در بازار مسکن برای ماه‌های پایانی امسال، گفت: آغاز فرآیند ثبت‌نام برای واحدهای نهضت ملی مسکن یکی از عوامل کاهش انتظارات تورمی در بازار مسکن است.

بازار مسکن پایتخت پاییز امسال را بدون تغییر و جهش قیمتی پشت سرگذاشت و قیمت هر متر مربع خانه در مهر امسال نسبت به ماه قبل کاهش پیدا کرد و از متری ۳۱ میلیون و ۷۰۳ هزار تومان به ۳۱ میلیون و ۶۳۱ هزار تومان رسید و افت ۲ دهم درصدی را ثبت کرد.

پاییز و تابستان دو سال گذشته، قیمت خانه هم‌زمان با رکود، رشد می‌کرد و افت معاملات نیز تاثیری در توقف رشد قیمت‌ها نداشت. اما کاهش ۲ دهم درصدی قیمت خانه در مهرماه امسال چراغ سبزی به اجرای جدیدترین بخش از سبد حمایتی دولت در حوزه مسکن به عنوان «طرح نهضت ملی» است.

ماه‌های پایانی تابستان امسال، طرح ساخت سالیانه یک میلیون واحد مسکونی کلید خورد که این سیگنال را به بازار داد که کسری عرضه در حال جبران است و دولت برنامه جدی برای افزایش ساخت‌و ساز دارد. پیش از این کارشناسان پیش‌بینی می‌کردند افزایش قیمت‌ها در بازار مسکن در آستانه ورود به ۶ ماه دوم سال دور از انتظار است و رونمایی از برنامه اجرایی طرح ساخت میلیونی مسکن نیز می‌تواند در تداوم این روند تاثیرگذار باشد.

اکنون واسطه‌های ملکی از توقف رشد هیجانی قیمت مسکن در مناطق شمال شهر پایتخت خبر می‌دهند که علاوه بر اشباع قیمت‌ها، ناشی از انتظار برای افزایش عرضه مسکن است. قیمت خانه‌های پایتخت در آخرین روزهای سال ۹۹ به‌طور متوسط ۳۰ میلیون و ۲۷۴ هزار تومان معامله می‌شد که در مهرماه ۱۴۰۰ به ۳۱ میلیون و ۶۳۱ هزار تومان رسیده که حاکی از رشد ۴.۵ درصدی در مدت هفت ماه است. همین شیب آرام رشد قیمت‌ها نیز در مهرماه امسال متوقف شد و حتی در بسیاری از مناطق پایتخت، کاهش قیمت‌ها نیز به ثبت رسید.

در همین زمینه، عضو هیات مدیره کانون سراسری انبوه‌سازان در گفت‌وگو با ایرنا با بیان اینکه آغاز فرآیند ثبت‌نام برای واحدهای نهضت ملی مسکن از عوامل کاهش انتظارات تورمی در بازار مسکن است، گفت: انتظار رشد قیمت‌ها را در بخش خانه‌های لوکس نداریم و قیمت مسکن تولیدی برای دهک‌های پایین جامعه هم به عوامل متعددی ارتباط دارد. سیدمحمد مرتضوی افزود: آنچه که به عنوان افزایش و نوسانات قیمت از آن نام می‌بریم حاصل چند شاخص و توجه به چند فاکتور مهم است. نخستین نکته، بحث قیمت تمام‌شده مسکن است که روی تورم بخش مسکن تاثیرگذار است. وی با بیان اینکه اکنون در بازار خرید و فروش مسکن، دو گونه ملک وجود دارد، گفت: یکی مسکن لوکس است که برای اقشار مرفه تولید می‌شود؛ برای آن دسته از افرادی که توان مالی بالایی دارند و در هر زمانی می‌توانند مسکن بخرند. این فعال بخش مسکن با بیان اینکه مسکن لوکس با حاشیه سود نسبتا بالایی تولید و عرضه می‌شود، ادامه‌داد: با این حال با توجه به رکود بازار مسکن و رکود در معاملات، خیلی جای افزایش قیمت ندارد و افزایشی در ماه‌های آینده در این بخش بازار نخواهیم داشت. مرتضوی گفت: بخش دوم خانه‌هایی است که در طرح جهش مسکن به آن توجه شده است و برای دهک‌های پایین و کم‌برخوردار تولید می‌شود که به‌طور طبیعی ارتباط مستقیمی با قیمت تمام شده مسکن دارد. این کارشناس بخش مسکن ادامه‌داد: از آنجایی که حاشیه سود در تولید این نوع مسکن برای انبوه‌سازان بسیار پایین است، اگر قیمت تمام شده مسکن بالا رود هیچ راهی جز افزایش قیمت وجود ندارد. بر این اساس چنان‌چه در ماه‌های آینده شیب تورم به همین صورت باشد، متناسب با تورم افزایش قیمت تمام شده خواهیم داشت و متناسب با آن روی قیمت فروش واحدها تاثیر مستقیم خواهد داشت. وی گفت: چنان‌چه بتوانیم تورم را مهار کنیم که به تحولات اقتصادی و سیاسی بستگی دارد، می‌توانیم شاهد تثبیت قیمت باشیم. مرتضوی به افزایش تسهیلات مسکن اشاره کرد و اظهار داشت: افزایش قیمت مسکن حکایت از این می‌کرد که نیاز به تحول جدی در رقم پرداخت تسهیلات مسکن داریم، اکنون دولت درحال افزایش تسهیلات است که تصمیم بسیار خوبی است. وی خاطرنشان کرد: اگر تزریق تسهیلات به بخش مسکن خیلی شدید و به یک‌باره باشد، این خلق پول می‌تواند نزد خریدار به تورم منجر شده و انتظار فروشندگان را افزایش دهد و برای افراد سودجو که همیشه در بازار دخالت می‌کنند هم فرصت خوبی باشد. عضو هیات مدیره کانون سراسری انبوه‌سازان بیان‌داشت: بنابراین کنترل و مدیریت در تزریق تسهیلات مسکن به بازار مسکن برای مهار تورم، نیاز است.

دریچه

بازارچه مرزی فرصتی برای توسعه تجارت منطقه‌ای

آیت‌الله سید ابراهیم رئیسی رئیس‌جمهوری با آغاز دولت سیزدهم بارها بر توسعه تجارت با همسایگان و افزایش فعالیت بازارچه‌های مرزی تاکید کرد.

رئیس‌جمهوری با خاطر نشان کردن اهمیت ایجاد بازارچه‌های مرزی و مبادلات مرزنشینان، گفت: تبادلات مرزی مرزنشینان را در قالب یک بازار کاملا قانونمند و سامان‌یافته، بسیار سودمند می‌دانم. این تبادلات هم ایجاد اشتغال می‌کند و هم نحوه تجارت و داد و ستد با کشورهای همجوار را سامان می‌دهد و از قاچاق کالا جلوگیری می‌کند.

آیت الله رئیسی همچنین خواستار ایجاد دیپلماسی اقتصادی مناسب برای افزایش مبادلات با ۱۵ کشور هم مرز با ایران شده است. وی افزوده است: توسعه تجارت با همسایگان و کشورهای منطقه اولویت سیاست خارجی دولت سیزدهم بوده و ساز و کار مناسب، پیگیری و اجرای این سیاست در وزارت امور خارجه طراحی و عملیاتی شده است.

از سوی دیگر در این زمینه رضا فاطمی امین وزیر صنعت، معدن تجارت به عنوان دستگاه متولی تجارت خارجی نیز با برآورد توسعه صادراتی ۳۵ میلیارد دلاری و افزایش تجارت ۷۰ میلیارد دلاری کشور طی چهار سال آینده، توسعه تجارت با همسایگان را از اولویت‌های دولت و از نیازهای کشور اعلام کرد.

ایران با ترکیه، عراق، ارمنستان، ترکمنستان، جمهوری آذربایجان، پاکستان و افغانستان مرزهای زمینی دارد و بازارچه‌های مرزی می‌تواند با ایجاد فضایی تجاری ارتباط با این کشورها را افزایش دهد.

از سوی دیگر مردم منطقه با فعالیت در بازارچه‌های مرزی امکان ارائه کالا و خدمات خود را دارند که هم زمینه اشتغال را افزایش می‌دهد و هم به ایجاد رونق در مرزها کمک بسیاری می‌کند.

در همین راستا، رئیس اتاق بازرگانی مشترک ایران و چین گفت: باید نگاهی جامع به بازارچه‌های مرزی داشت و نباید آن را به معیشت و امنیت مرزنشینان محدود کرد.

وی اضافه کرد: بازنگری در کارکرد این نوع بازارها می‌تواند مبادلات مرزی را در مسیر جدیدی قرار دهد.

«مجیدرضا حریری» با بیان اینکه باید از تجربیات کشورهای دیگر در این زمینه بهره‌مند شویم تا بازارچه‌های مرزی از حالت خنثی خارج شوند، اظهارکرد: در شرایط کنونی مرزهای کشور، فضایی برای قاچاق فراهم کرده است که در صورت داشتن برنامه مناسب برای تجارت خارجی، بازارچه مرزی می‌تواند توسعه صادرات و واردات را رقم بزند.

وی درباره افزایش صادرات نیز خاطرنشان کرد: باید تحلیل و بررسی دقیقی از آنچه که تاکنون آزموده ایم، جمع آوری شود و هر اشتباهی را از مسیر آینده حذف کنیم تا بتوانیم به اهداف صادراتی کشور دست یابیم.

حریری افزود: ۵۵ درصد صادرات کشور شامل فرآورده‌های نفتی و پتروشیمی است که با حداقل فراوری و به صورت خام به فروش می‌رسد، همچنین ۱۸ تا ۲۳ درصد دیگر نیز شامل محصولات معدنی مانند سنگ آهن است که به عنوان ثروتی خدادادی در ایران وجود دارد که به صورت خام استخراج و صادر می‌شود.

رئیس اتاق بازرگانی مشترک ایران و چین با بیان اینکه خام فروشی یکی از اشکال تجارت خارجی است، تاکید کرد: می‌توانیم در صادرات محصولاتی که تکنولوژی فراوری آن در کشور وجود ندارد با جذب مشارکت بهترین بهره‌برداری را داشته باشیم و صادرات آن را انجام دهیم.

وی اظهارکرد: ۳۰ درصد صادرات کشور مربوط به محصولات کشاورزی است که با توجه به کاهش بارندگی‌ها و خشکی حاصل از آن نیز نیازمند برنامه‌ریزی بهتری برای تامین داخل و صادرات وجود دارد.

حریری با بیان اینکه تولیدات صنعتی کشور به دلیل اندک بودن تنها به افغانستان و عراق صادر می‌شود، اظهارکرد: باید کالاها در بخش‌های مختلف صادراتی احصا شود و در زمینه محصولاتی که مزیت فروش جهانی داریم تولید صادراتی را افزایش دهیم.

وی با بیان اینکه توسعه صادرات فعلی به صورت خودجوش از سوی فعالان اقتصادی انجام می‌شود، اظهارکرد: در صورت تولید محصولات صادراتی استاندارد می‌توانیم بدون نگرانی از قدرت رقابت سایر کالاها وارد بازار بین‌المللی شویم و به سرعت صادرات کالا را توسعه دهیم.

سخن پایانی

ایران به عنوان کشوری واقع در قاره آسیا و منطقه خاورمیانه با کشورهای پاکستان، افغانستان، ترکمنستان، جمهوری آذربایجان، ارمنستان، ترکیه و عراق مرزهای زمینی و با جمهوری آذربایجان، ترکمنستان، روسیه، قزاقستان، امارات، قطر، بحرین، عمان، عربستان و کویت مرز دریایی دارد که می‌تواند با افزایش تجارت، از مزایای همسایگی بهره‌مند شود.

آمارهای تجاری نیمه نخست امسال ایران با ۱۵ کشور همسایه حکایت از رشد ۳۷ درصدی در وزن و ۵۲ درصدی در ارزش دارد. میزان مبادلات به بیش از ۴۷ میلیون تن کالا به ارزش ۲۲ میلیارد و ۵۸۸ میلیون دلار رسیده است.

بر اساس این آمار، عراق با سه میلیارد و ۸۴۰ میلیون، ترکیه با ۲ میلیارد و ۳۰۸ میلیون، امارات با ۲ میلیارد و ۲۴۳ میلیون، افغانستان با ۹۹۹ میلیون و پاکستان با ۵۴۴ میلیون دلار، پنج مقصد نخست صادرات کالاهای ایرانی و عمان با ۲۷۷ میلیون، روسیه با ۲۷۰ میلیون، جمهوری آذربایجان با ۲۱۲ میلیون، ارمنستان با ۱۵۶ میلیون، ترکمنستان با ۱۴۵ میلیون، قزاقستان با ۸۰ میلیون، قطر با ۷۵ میلیون، کویت با ۶۵ میلیون، بحرین با سه میلیون دلار و عربستان با ۳۹ هزار دلار در رتبه‌های بعدی قرار دارند.

همچنین در زمینه واردات کالا امارات با هفت میلیارد و ۳۰۵ میلیون، ترکیه با ۲ میلیارد و ۴۳۵ میلیون، روسیه با ۶۳۹ میلیون، عراق با ۴۹۹ میلیون و عمان با ۲۷۰ میلیون پنج کشور طرف معامله با ایران برای تامین کالاها و پاکستان، قزاقستان، جمهوری آذربایجان، ترکمنستان، ارمنستان، کویت، افغانستان، قطر و بحرین در رتبه‌های بعدی قرار دارند. بر اساس آخرین اعلام گمرک، کل تجارت خارجی کشور در هفت ماهه امسال ۹۸ میلیون و ۷۰۰ هزار تن به ارزش ۵۴ میلیارد و ۸۰۰ میلیون دلار بود که سهم صادرات ۷۵ میلیون و ۲۰۰ هزار تن به ارزش ۲۷ میلیارد و ۱۰۰ میلیون دلار و سهم واردات ۲۳ میلیون و ۵۰۰ هزار تن کالا به ارزش ۲۷ میلیارد و ۷۰۰ میلیون دلار بوده است.